

Ioana Lepădatu
(Coordonator)

Firul Roșu

**Conceptul
de storytelling ilustrat
prin texte ale studenților**

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

Firul Roșu

Conceptul de *storytelling*
ilustrat prin texte ale studenților

coord. Ioana Lepădatu

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ
2025

Referenți științifici:

Lect. univ. dr. Maria Mustățea

Lect. univ. dr. Julia Szambolics

Corectori: Carmen-Maria Moldovan, Diana Elena Văsuț

Design copertă și ilustrații: Carmen-Maria Moldovan

ISBN 978-606-37-2717-7

© 2025 Coordonatoarea volumului. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul coordonatoarei, este interzisă și se pedepsește conform legii.

Universitatea Babeș-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. B.P. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel.: (+40)-744-687.884
E-mail: editura@ubbcluj.ro
<http://www.editura.ubbcluj.ro>
<https://libraria.ubbcluj.ro/>

Pentru studenții mei,

Cuprins

Cuvânt înainte.....	9
BIANCA MEREUȚĂ	
Prefață	11
ANDRA ROXANA TAKACS	
Compromisuri	13
SARA UNGUREANU	
Cu tremurul	15
DIANA-ADRIANA PEDA	
Ibricul cuvintelor nerostite	18
CRISTINA POPESCU	
Dimineți cu gust de soare	20
DIANA ELENA VĂSUȚ	
Musafir	22
TIMEA PIPER	
De prin inima bucătăriei	27
ANDA RADU	
Bucătăria și notificarea	28
AMALIA ARION	
La fel și totuși diferit	30
ANCUȚA CRIȘAN	
Prin ruinele unei amintiri	32

ANA MARIA MURAR	
Locul unde timpul așteaptă	33
ERIKA IAKAB	
Arome care spun „acasă”	35
DARIA VEREȘ	
Bucătăria cu suflet	36
ANDREEA CRAINIC	
Ce rămâne când timpul pleacă	38
SERGIU RADU FILIP	
Spațiul conexiunilor umane	40
CRISTINA PEIA	
Operațiunea Pancakes	43
BIANCA VARGA	
Bucătăria amintirilor	45
ANA-MARIA ONU	
Dragostea se măsoară în clătite	48
DESIREE PASALIUC-VEREȘ	
Comoara și bogățiile ei	50
DANIELA AȘCHILEAN	
Bucătăria mea din viitor	52
TUDOR RADOVICI	
Marmură, aur și așteptări deșarte	54
CARMEN-MARIA MOLDOVAN	
Nu suficient încât	57

CARLA ZETE

Bucătăria viitorului vs Bucătăria clasică58

FRANCESCA LUPEA

Aromele dimineții60

ANDREIA MÎȚU

Un suflet tânăr61

BEATRICE PUDILIC

Arta conviețuirii63

CRISTINA ALEXANDRA MĂICAN

Bucătărie de colț65

Cuvânt înainte

O poveste reușită.

Există întâmplări care sunt mai mult decât o înșiruire de fapte. Sunt întâlniri, reușite, emoții, eșecuri... sunt povești nemuritoare. Povești care ne ajută să înțelegem lumea, să ne aducem aminte cine suntem.

Uneori o poveste stă ascunsă într-un miros, într-un sunet din copilărie, într-un gest.

Există locuri care păstrează mai mult decât obiecte. Bucătăria, de exemplu, este spațiul în care timpul capătă aromă, amintirile se formează prin gesturile repetitive ale unei rutine sacre.

Cartea de față este un proiect de suflet care vă va duce în *bucătăriile* studenților mei. A pornit ca un proiect de seminar, unde prin diferite *provocări scriitoricești*, am explorat conceptul de storytelling.

Într-o perioadă în care *încercăm* să integrăm inteligența artificială în viețile noastre, câțiva studenți din anul 2 de la Comunicare și Relații Publice (FSPAC, UBB) au luat stiloul în mână și au început să scrie. Să creeze povești personale sau imaginare pornind de la propria bucătărie - un spațiu familiar, intim, complex.

Inspirată de Cristian Lupșa la un workshop de storytelling, le-am sugerat studenților mei să explorăm această tehnică narativă. Accentul a fost pus pe personaje, pe detalii concrete care ne fac să *simțim și să auzim* locul, pe firul narativ și pe experiența universală pe care povestea o transmite.

Firul roșu care leagă cele 26 de povești, nu este doar unul tematic, este deopotrivă și o căutare comună a sensului. Le-am propus așadar studenților să-l caute în bucătărie. Nu în rețete, ci în întâmplările care au loc în acest spațiu, în poveștile care se spun în

timp ce se frământă o pâine, în gesturile mamei, ale bunicii sau în singurătatea unei cine târzii. Fiecare text din acest volum e o mărturie - uneori veselă, alteori dureroasă, un pretext de a putea vorbi despre pierdere, despre iubire, despre speranță, despre apartenență, despre ritualuri care ne leagă de cei dragi sau de noi înșine.

Le sunt recunoscătoare studenților mei pentru sinceritatea cu care și-au așternut poveștile pe hârtie, pentru încrederea pe care mi-au oferit-o în realizarea acestui volum.

Le mulțumesc celor două ajutoare de nădejde, Carmen și Diana, pentru corectură, editare și designul cărții.

Le mulțumesc colegilor de departament pentru sugestii și domnului decan pentru susținerea necondiționată.

Îi mulțumesc Biancăi Mereuță pentru prefața acestui volum și pentru inspirația care-mi este.

Vă mulțumesc vouă, dragi cititori. Vă invit să le urmați pașii acestor tineri. Poate, peste drum, veți descoperi propriul vostru fir.

Cu prețuire,
Ioana

Prefață

Există cărți care nu doar se citesc, ci se simt.

Firul Roșu este una dintre ele.

Firul roșu nu e doar un titlu poetic sau o simplă colecție de texte, este o împărtășire curajoasă de viață, o declarație de vulnerabilitate, o mărturie despre cum bucătăria devine spațiu narativ, cum o felie de pâine frământată de mama sau o tăcere la cina de seară pot ascunde povești întregi despre iubire, pierdere, apartenență și speranță.

În paginile *Firului Roșu* nu veți găsi ficțiune stilizată sau metafore construite cu grijă, ci povești adevărate, pline, despre locul familiar care devine sanctuar emoțional. Despre bucătăria care păstrează amintiri, tăceri și dureri. Despre oameni care trăiesc sau retrăiesc crâmpie de viață.

Sub coordonarea prietenei mele, Ioana Lepădatu, această carte s-a născut nu doar ca exercițiu de storytelling, ci ca exercițiu de prezență umană. Ioana nu a fost doar profesoara unor studenți care au scris o temă, ci ghid blând și atent, care le-a propus acestor tineri să se apropie de ei înșiși cu sinceritate și compasiune. Iar ei i-au răspuns cu încredere. Și... încrederea nu se predă. Se simte.

Aici nu veți găsi rețete. Veți găsi fire roșii care unesc generații, emoții, gusturi și traume. Un fir care pornește din gesturi mărunte și ajunge în inima unor povești autentice, uneori dureroase, alteori tandre sau pline de umor, dar întotdeauna umane.

Ce veți citi aici sunt bucăți de viață în care oricine se poate regăsi. Nu pentru că trăim aceleași povești, ci pentru că simțim aceleași noduri în gât, aceleași doruri, aceleași regrete și, cei mai mulți, avem curajul de a merge mai departe. Sunt texte în care se face lumină într-un colț de bucătărie, în care un cuplu se ceartă dincolo de perete, dar și în care cineva învață, cu pași mici, să trăiască din nou.

Fără vină. Fără rușine. Cu sens.

Cartea este, de fapt, o comunitate în pagini: coordonatoarea, studenții, mentorii din umbră, toți se regăsesc în text ca într-o fotografie de familie făcută la lumină caldă. Iar rolul tău, dragă cititorule, este să pășești înăuntru cu răbdare, deschidere și recunoștință.

Într-o epocă în care graba, filtrele și algoritmii ne fură din autenticitate, *Firul Roșu* ne reamintește de adevărurile simple: că memoria are gust, că emoțiile nu se pot corecta cu backspace și că poveștile sincere ne pot face mai întregi.

Această carte nu oferă concluzii. Oferă o invitație la a citi cu inima, la a ne opri, să reflectăm, poate, mai apoi să scriem și noi, iar, cu timpul, să ne descoperim propriul fir.

Cu admirație și recunoștință,
Bianca Mereuță

(prietenă, cititoare, fondatoare de comunitate și editură,
strateg educațional)

Compromisuri

Peretele de vizavi era acoperit de o cascadă de flori, o pată de culoare în contrast cu cerul anost al serii. Umbrele lor se întindeau pe fațada casei, legănându-se ușor în umbra lămpii stradale. Ea privea pe fereastră, pierdută în gânduri, iar lingura de lemn stătea suspendată în mână tremurândă. Sosul din tigaie fierbea încet, emanând un miros dulce, familiar. Pe degetul ei strălucea inelul de logodnă, în lumina difuză a unui nou început.

Radioul vechi, așezat la marginea blatului, era acoperit de un strat gros de praf, iar butoanele erau tocite de la atâtea răsuciri. Carcasa roșie, acum decolorată de timp, era unul din primele lucruri pe care le observai când intrai în bucătărie. Parcă încă o putea auzi pe bunica ei fredonând încet o melodie pe care ea o uitase de mult timp, dar al cărei ecou îl simțea adânc în piept. Când era mică, își înmuia degetele în zahăr tos și le linge pe furiș, iar când era prinsă, chicotea, savurând momentul ca pe un secret păstrat doar de ele.

Bucătăria era un labirint de amintiri, o încăpere care păstra urmele anilor petrecuți în acea casă. Podeaua, cândva lucioasă, era acum uzată, iar modelul floral complicat, odinioară viu colorat, se estompase sub pașii atâtor anotimpuri. Dulapurile, pictate în pasteluri neuniforme, fuseseră un proiect al bunicii ei, din zilele furtunoase de vară. Se mai vedeau urme decojite de timp, pete de arsură, răspândite pe alocuri. Pe blatul îngust, ușor cioplit pe margini, se distingeau zgârieturi fine, dovezi ale anilor petrecuți gătind în acel spațiu. Acolo învățase să frământa aluatul cu mâinile ei mici, să privească prin sticla cuptorului cu nerăbdarea unui copil care așteaptă o minune. Acolo se ridica pe vârfuri și își sprijinea coatele pe masă, ascultând poveștile bunicii. Acolo își dădea voie să plângă, cu gândul că o felie de pâine caldă cu gem ori o plăcintă cu brânză de vaci vor ști, în felul lor, cum să-i șteargă lacrimile.

El se mișca prin bucătărie cu pași măsurați, preciși, dar încordați, ca un om care încerca să-și găsească locul într-un spațiu care nu-l primea cu adevărat. Frustrarea lui era palpabilă. Deschidea un sertar și îl închidea imediat, nemulțumit. Se lovea de masă și ofta scurt. Spațiul era prea înghesuit pentru el, nepractic. Punea mâna pe marginea dulapului și degetele lui se încordau ușor, de parcă simțea fiecare imperfecțiune a lemnului. Se oprea, privea în jur, se încrunta și ridica din sprâncene. Nu spunea nimic, dar pentru ea, tăcerea lui era la fel de apăsătoare ca orice reproș.

Dulapurile erau prea mici, blatul prea limitat, crăpăturile din podea erau imprevizibile. Își dorea suprafețe elegante, tonuri neutre, o bucătărie care să funcționeze ca o mașină bine unsă. Lăsase în urmă bucătăria lui spațioasă, cu dulapuri moderne, un design ales de el, o bucătărie care funcționa impecabil. Renunțase la acel spațiu pentru ea și pentru această casă împăienjenită, plină de amintiri care nu îi aparțineau lui. Dar a ales să facă un compromis, pentru ea. În acel spațiu învechit, cu podeaua amplasată strâmb și cu robinetul care picura într-un ritm pe care îl putea auzi și în somn, aveau să își creeze propriile amintiri. Încă nu era locul lui, dar în timp avea să fie umplut de mirosuri familiare și de clipe care să-i aparțină. Și totuși, în acea bucătărie plină de trecut, viitorul părea departe, un loc care nu își găsea spațiu pe raftul lui de amintiri.

El își ridică privirea, studiindu-i chipul, iar apoi, cu un oftat, o îmbrățișă. Ea privi spre radioul roșu. Timpul curgea în jurul lor, iar amintirile din acea bucătărie, ecoul bunicii, se împleteau cu realitatea prezentului. Ea se simțea prinsă între două lumi, fiecare avându-și propriile pierderi. Însă, în acel moment suspendat, se întoarse spre fereastră știind că unele amintiri nu se pierd niciodată. Rămân acolo, ascunse în fiecare colț, în fiecare sunet și miros, făcând loc unor noi trăiri.

Cu tremurul

Spurse și ultima farfurie de porțelan. Nu cu intenție, desigur, dar nu-și mai putea controla tremurul. Cele șase farfurii primite de la muma Măria suferiseră aceeași soartă. Ba de la detergent, ba în chiuveta galbenă, ba de la imposibilitatea ei de a se mai controla. Prima se dusesse la cutremurul de anul trecut, care o făcuse să regrete că avea rafturi deschise. Acum trebuia să își cumpere altele, iar frigiderul mic ruga să fie umplut. Își îndreptă privirea spre vesela rămasă și luă unul din cele două castroane. Cine are nevoie de farfurii? Ea se descurca cu orice. Așa nu avusese nevoie nici de perdele, oale, haine sau mai mult de un scaun. Ferestrele de lemn rămăseseră goale, dulapurile bej cu praf în ele și hainele doar câteva. Nici de faianță nouă nu avea nevoie, chiar dacă jumătate din cea roz somon căzuse, iar acum pereții arătau cârpiți. Era familiar și cumva potrivit cu aragazul ruginit.

Puse castronul pe masa pliabilă și își trase scaunul mai aproape de ea. Goli cartofii prăjiți și îi termină prea repede pentru a potoli durerea din stomac. Reuși să nu scape nici măcar unul pe masă. Tratamentul funcționa, măcar avea să merite tot chinul. Mereu goală și mereu rece, bucătăria urma să fie din ce în ce mai întunecată odată cu venirea iernii. Îi mulțumea în gând maică-sii pentru cipicii de lână de fiecare dată când simțea prin ei o parte din răceala gresiei. Nu ar fi crezut că va ajunge așa. Când o diagnosticaseră cu Parkinson, mama încă trăia și ea lucra și casa era alta, una plină și caldă și în bucătărie mirosea a pâine proaspăt coaptă, nu a mucegai.

Nu mai avea televizor, dar auzea știrile prin pereții subțiri, de la vecinii care se uitau mereu la masă. În seara asta televizorul era închis, dar îi auzi cum se ceartă. Ceva despre mesaje găsite în telefon și miros de parfum de femeie. Subiectul era nou și poate că ar fi trebuit să-i fie rușine că îi asculta cu atâta patos, dar Sofia și

Ivan erau cea mai interesantă parte a zilei ei. Cuplul o saluta mereu și îi zâmbea, cu mai multă milă decât empatie, dar se obișnuise. Se făcea că Ivan fusese prea prietenos cu o doamnă și că Sofia nu îl mai suportă. Dar Ivan era bărbat bine, înalt, priceput și serios, iar Sofia nu l-ar fi părăsit niciodată. Femeia mereu amenința că pleacă. De fiecare dată, se auzea după câte zile de la ultimatum cum se fac lucrări în casă. Mereu obținea ce voia de la el.

Minute bune mai târziu, în bucătărie se făcu beznă, așa că decisă să lase cearta din vecini să se desfășoare fără ea. Auzise destul. Aprinse lampa din dormitor, se schimbă în pijamale și luă cartea de pe noptieră. Nu mai ținea socoteală câte cărți citise, pierduse numărul pe la vreo 300. Acum citea din ce în ce mai multe prospecte medicale și trimeri, rezultate de la analize și scrisori de la bancă. Dar seara își făcea mereu timp pentru puțină literatură. Ce să și facă? Deveni din ce în ce mai greu să țină cartea nemișcată. Știa că exagerează, dar părea că se agravează pe zi ce trece. Tratamentele își făceau efectul, dar pentru cât timp? Avea să cadă toată faianța până și-ar fi pierdut autonomia? Sau chiar și ea ar fi rezistat mai mult? Nu mai putea să picteze, oh și cât iubise să o facă! Nu mai putea să coasă, să taie bine sau să se machieze, nu mai putea fi ea și nu se mai putea simți femeie. De-aia o părăsise. El fusese primul care știuse că va ajunge o invalidă și nu putuse să se angajeze la așa ceva. Ce om normal ar fi făcut-o? Prea puține pagini citite, multe ore mai târziu și cu gânduri prea negre, simți cum o fură somnul. Stinse lumina și se bucură de liniște. Sofia și Ivan nu se mai certau, mașinile nu mai circulau, iar gândurile i se liniștiră.

Sunetul familiar de veselă spartă o trezi brusc. Încuiase ușa? Da, sigur că o făcuse, de trei ori sus și de trei ori jos. Nu lăsase vase pe margine. Ceva tot se întâmplase. Își adună sufletul și plecă desculță spre bucătărie. Castronul care îi servise masa era doar cioburi pe gresie acum. Confuză, începu să strângă. Atunci simți tremurul. Și de data asta nu era al ei. Nu, acum tremura pământul de-a dreptul. Scăpând cioburile tocmai adunate, se adăposti sub tocul ușii. Auzi cum Ivan strigă la Sofia să scoale și îi înțelese panica. Cutremurul ăsta era puternic.

Printre lucrurile căzute, sirenele pornite ale mașinilor și strigătele panicate ale vecinilor, tremurul mâinilor ei nu mai era vizibil. Rămăsese așa de mic în comparație cu vibrația care îi legăna blocul cu totul. În panică găsi liniște. Cel de-al doilea pahar, cana și frigiderul căzură și ele. Cu o trosnitură puternică, simți cum blocul clachează. Își puse mâinile în cap. Poate așa urma să se termine pentru ea.

Se crăpa de zi când sunetul vocii unui bărbat o trezi. Acoperită de praf și tencuială, deschise ochii. O cruțase Cel de sus. Nu era prea credincioasă, dar în momente ca ăsta, mulțumea că are cineva grijă de ea. „Aici sunt!” strigă la cei ce păreau pierduți printre consecințele cutremurului. Îl zări pe Ivan alături de câțiva pompieri, dar nu putu să le mai mulțumească. Se lăsă cărată și aruncă o privire spre apartamentul pe care nu știuse să îl aprecieze până acum. Toată faianța din bucătărie se desprinsese și devenise o masă de cioburi și praf. Se pare că triumfase în fața ei. Cu mâini tremurânde și lacrimi în ochi, cert era că trăia. Sofia o luă în brațe. „Ce mă bucur că trăiești, Lili! Pe Nea’ Marinciu de la trei l-au găsit mort, a căzut dulapul pe el.” îi luă mâinile în ale ei.

Pentru câteva momente, palmele lui Lili nu mai tremurară. Uitase cum e să fii om cu oameni cărora le pasă de tine. Sofia o privea cu ceva straniu în ochi. Nu era mila obișnuită, era ceva ce aducea a ușurare și recunoștință. Poate că o judecase greșit. Poate că se judecase greșit și pe ea. Putea fi încă un om capabil și putea să își trăiască viața. Se uită la tremurul familiar al mâinilor. Și ce dacă tremurau? Și pământului i se mai întâmpla câteodată și nimeni nu îl considera o povară.

Ibricul cuvintelor nerostite

Ai simțit vreodată că nu mai ai un spațiu sigur pe care să îl numești acasă? La vârsta fragedă de 20 de ani, printre zecile de gânduri îngrijorătoare care te frământă zilnic cu privire la unde te afli acum și cine îți dorești să ajungi, apare brusc povara unei situații pe care nu știi să o gestionezi. Acolo mă aflu eu acum. În bucătăria apartamentului pe care am reușit să îl numesc „acasă” de un an și jumătate. Aștept lângă aragazul din colț, ca pe ace, să fiarbă apa dintr-un ibric.

Lumina chioară de la hotă luminează apa care stă să clocotească și eu mă pierd în gânduri cu fiecare bulă de aer care se ridică la suprafață. În spatele meu este masa cu două scaune, dar de data asta doar la unul din capetele mesei este așezată o cană cu un pliculeț de ceai calmant de mușețel în ea.

Simt că dacă aş aprinde lumina, ar ieși la suprafață toate sentimentele care mă macină unul câte unul de aproximativ trei zile. Imediat patru. Îmi dau seama, uitându-mă la ceasul ale cărui ticăituri răsună în casa goală. Simt că momentan sunt mai în siguranță ferindu-mă de ce simt și ce s-a întâmplat.

Iau o gură din ceaiul fierbinte și observ scrumiera, relativ goală, cu un singur chiștoc de țigară rulată în ea. Oare a lăsat Ioana un pachet de tutun pe balcon înainte să plece? Îmi iau cana de ceai, îmi arunc o pătură pe spate și ies pe balcon. Nu am mai fumat de șapte luni, dar cred că fumul de țigară mi-ar amorți puțin starea.

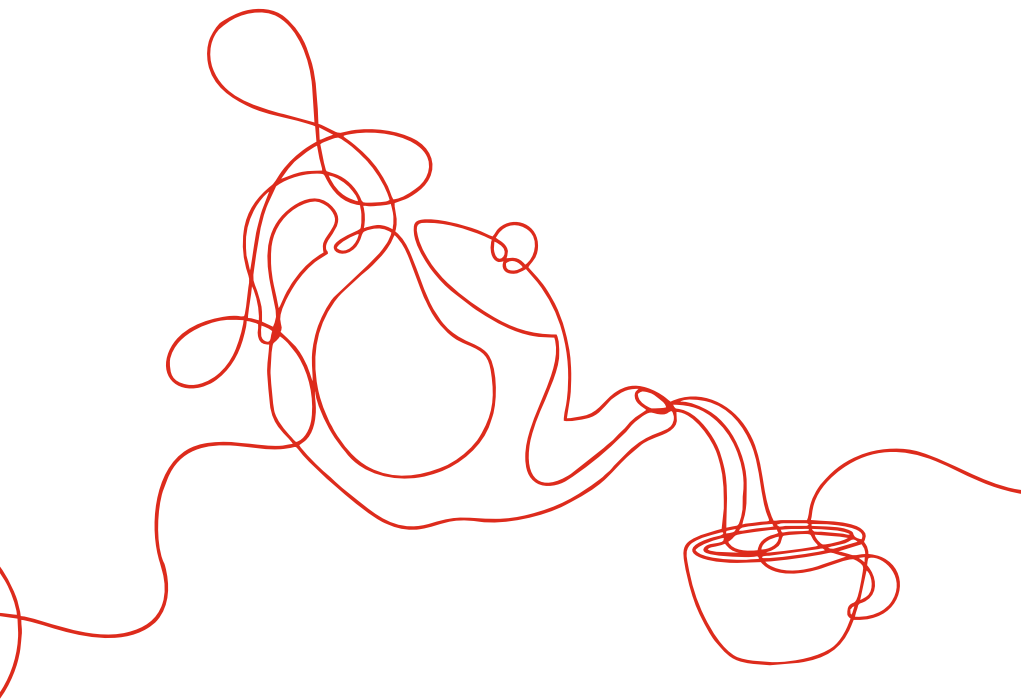
Reușesc să îmi rulez o țigară din tutunul rămas pe fundul pungii de pe pervaz, fără filtru de data asta și în timp ce o aprind realizez că în parcul din spatele blocului se aud voci. Sunt trei băieți, care împart un pet de bere și povestesc. Unul dintre ei povestește cu un soi de mândrie bolnavă despre o aventură sexuală.

Mai trag un fum din țigară, de data asta parcă mai înecăcios decât cele de dinainte și nu pot decât să mă gândesc cum ar fi fost dacă aș fi fost eu în locul fetei.

„Poate sunt mai bine aici”, îmi spun uitându-mă spre bucătăria goală, slab luminată.

„Mai bine singură decât călcată în picioare din nou și din nou.”

Beau rapid ultima gură din ceaiul care acum e rece și mă ridic să intru în casă.

Dimineți cu gust de soare

Ochii mei se deschid într-un moment în care orașul încă doarme, soarele își întinde timid brațele și trimite unde de lumină care se revarsă peste clădirile somnoroase. Doar câțiva pași mă despart de bucătăria mea micuță. Mă las mângaiată de soarele care se furișează printre jaluzelele întredeschise ale camerei mele și mă întind.

Ajung în fața bucătăriei și, înainte de a păși, o privesc pe toată și aleg să intru în încăpere în pași de dans. În acest timp, mintea mea zboară la micul dejun delicios pe care-l voi savura. Îmi scot toate ingredientele și le pun pe blat pentru a concepe preparatul. Îmi place să gătesc și să descopăr rețete și arome, să mă redescopăr în acest tărâm culinar.

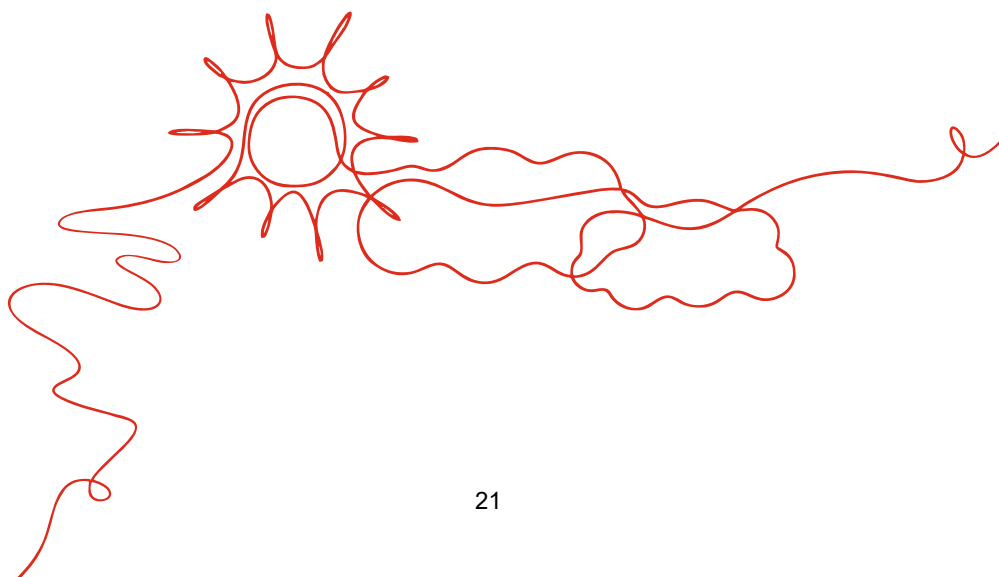
Stau la etajul nouă și am parte de o priveliște încântătoare, dar, în același timp, de o simplitate care mă fascinează. În fața blocului meu se află un alt bloc, cu balcoane și multe ferestre; pe mulți dintre cei care se ascund în spatele geamurilor îi cunosc, îi văd destul de des ieșind pe balcon ori stând la geam. Făcând o paralelă, mereu m-am gândit la oamenii de la geamuri, din autobuz ori la cei de pe stradă, m-am gândit la poveștile lor și am încercat să le deslușesc din vestimentațiile abstracte și expresiile pe care le afixau. Este interesant și fascinant să te gândești că fiecare om își cară, pe lângă rucsac, și povestea. Ea există în sfera ta și te urmează, e un accesoriu, e o expresie, e mută, e colorată, e complicată?

Mă reîntorc în mica mea bucătărie și sparg două ouă în castronul mic. Aaug sare și amestec. Acest sunet mă duce, pentru câteva minute, înapoi în bucătăria bunicii. Aproape îi văd mâinile, o văd pe ea, îi văd postura, îi văd chipul și îi aud osteneala din glas.

Pornesc aragazul, pun tigaia pe foc, adaug puțin ulei și aștept câteva secunde. În acest timp mă plimb prin încăpere, fac pași de colo-colo. Mă reîntorc în dreptul aragazului și torn compoziția. Se aude doar un sfârâit, punctul culminant a trecut. Adaug dovleceii și îi las să se facă în voie pe o parte.

Deja bucătăria e inundată de mirosuri și arome care se întrepătrund ca într-un dans contemporan. Devin din nou visătoare, îmi imaginez că mă aflu într-un sat din Grecia și cârlionții îmi alunecă ușor pe umărul osos și fin, fusta lungă se lasă în bătaia vântului, iar mirosul de apă sărată devine parfumul fin al străzii. Eu sunt o visătoare și această încăpere îmi permite să mă pierd printre gânduri, versuri și rețete. Omleta e aproape gata. O așez pe farfurie, pun câteva roșii zemoase, parmezan, busuioc, oregano și mă îndrept spre masă.

Locul unde servesc micul dejun, prânzul și cina este îngust, dar m-am obișnuit cu asta. Aburul se ridică spre tavan și încep să mănânc acompaniată de razele de soare. Pentru mine, bucuria vine din lucrurile mici. Viața este frumoasă și trebuie să fim recunoscători pentru tot ce suntem și pentru tot ce avem.

Musafir

Dacă vei urca vreodată la etajul unu al unui vechi bloc de beton și vei suna la soneria din dreptul unei uși din lemn masiv, în culoarea tabacului, marcată sub semnul aurit al cifrei „4”, cel mai probabil ușa îți va fi deschisă după mai multe insistențe, găzduindu-te într-un hol lung, steril, cu gresie albicioasă. Încălzirile îți vor fi și ele primite de pantofarul din PAL, pe care îl vei închide cu grijă, pentru a evita căderea ușii sertarului superior, a cărei reparație este mereu o sarcină amânată pentru ziua următoare. Ridicându-ți privirea către oglinda ovală ce tronează asupra mobilierului, nu vei vedea o față prietenoasă zâmbindu-ți cald sau un set de sprâncene lăsate dezaprobator în jos. De fapt, nu vei vedea altceva decât o suprafață opacă, ceva neobișnuit ce te va pune pe gânduri pe tot parcursul vizitei tale.

În cele din urmă, vei fi negreșit repezit spre bucătăria alăturată holului, neavând timp să analizezi mai în detaliu fenomenul neobișnuit care pune la îndoială toate legile fizicii. Odată ajuns aici, riscul de a fi copleșit de atmosfera apăsătoare ascunsă printre dulapurile scorjite, dar atent organizate, este unul de care nu te poți ascunde fugind înapoi spre holul spațios de la intrare. Este prea târziu să dai înapoi: oalele, tigăile și sertarele aglomerate au început deja să-ți povestească, iar tu rămâi mut și ascuți poveștile șoptite alert de voci ce trezesc în tine un sentiment demult uitat, de căldură. Ele îți vor fi, ca de fiecare dată, gazdele care te îndeamnă să mai rămâi încă puțin, care te așează la masă și nu te lasă să te ridici de acolo până nu mai au nimic de oferit, până când poveștile șușotite vor fi epuizate.

Pentru început, buimăcit de întâmplarea neobișnuită, te uiți pripit în jurul tău. Primul lucru pe care îl observi e frigiderul masiv, plasat în colțul bucătăriei, ascuns sub un număr impresionant de magneti, care cedează ușor sub greutatea operelor de artă abstractă, ce

transformă frigiderul familiei într-un demn competitor al galeriilor de artă modernă. Ele surprind câmpuri de flori, unde soarele zâmbește ascuns într-un colț sau manechine care pozează, îmbrăcând ultimele tendințe din modă, care de care mai colorate sau împopoțonate. Doar pentru o secundă, liniile trasate haotic cu carioca îți par atât de cunoscute, iar foile rupte la colțuri parcă încep să îți vorbească. Nu ai timp să le ascuți, atenția fiindu-ți captivată de o masă suficient de mare cât să găzduiască cele cinci scaune portocalii de piele ce o înconjoară, stând pitită parcă după frigider. În sinea ta, încerci să-ți imaginezi familia care ocupă zilnic locurile de la această masă, dezbătând banalitățile vieții cotidiene, dar nu îți ia mult până să observi poza de pe perete care clarifică poziția fiecărui membru. Fotografia, protejată de o ramă într-o nuanță închisă de portocaliu, înfățișează, în capul mesei, loc desemnat în mod tradițional stălpului familiei, o fetiță cu picioarele atârănând de pe scaunul mult prea mare pentru ea, zâmbind și privind cu ochii mari cât cepele mâncarea din farfurie. În stânga ei, lăsat pe spate în scaunul rezemat de frigider, se află plictisit un tânăr ce nu pare să aibă cu mult peste vârsta adolescenței, cu părul șaten vâlvoi, ce îi ascunde ochii de culoarea safirului. În dreapta sa, zâmbind cu gura plină, se află un bărbat bine, cu fața brăzdată de linii fine, sculptate în timp de stres, un artist sumbru, dar perseverent.

Privești fața de masă portocalie cu figuri geometrice verzi și pete de ulei impregnate adânc în țesătura acesteia, pe care sunt înșirate farfuriile multicolore, ba verzi, ba gălbui, fiecare făcând parte din alt set de veselă, iar mirosul de usturoi și carne rumenită pare că plutește în camera spațioasă, cu pereții de culoarea cojilor de nucă.

Până să apuci să te dezmeticești din vraja impusă de bucatele pozate, fetița din fotografie se face prezentă lângă tine, trăgându-te rapid de mână înspre peretele opus mesei cu scaune portocalii, înspre blatul de bucătărie în două culori: galben pui, care marchează sertarele unde se află înghesuite oalele și tigăile și maroniu deschis, unde stau ascunse farfuriile, paharele și vestitul sertar cu pungi. Nu îți venea să crezi, oare unde te aflai și cum era posibil ca o figură de pe o bucată de hârtie să fie acum aici, prezentă în carne și oase lângă tine?

Fetița cu părul scurt și cârlionțat nu stă mult pe gânduri, iar ochii îi scânteiază pe sub bretonul des, încurajându-te să cotrobăi prin sertare. Deschizi primul sertar din mijlocul mobilierului, cel de sus, din care scoți două forme de turtă dulce, ignorând restul tacâmurilor împodobite cu motive florale gravate în metal. Analizezi atent formele de plastic colorat, tocite la margini, când dintr-o dată, mirosul amețitor de scorțișoară îți întoarce capul înspre masa de bucătărie, scufundată brusc în făină, aluat auriu, jilav de turtă dulce și castroane colorate aruncate în toate colțurile. Privești nedumerit cum culoarea pereților se scurge, rămânând într-un alb imaculat, asemănător holului de la intrare.

Fetița din fotografie zâmbește cu gura până la urechi, având părul ceva mai lung și un șorț roz pudrat, acoperit în făină și gălbenuș de ou, acompaniată fiind de o femeie cu chipul senin și părul scurt, de un roșu asemănător primilor boboci de trandafiri. După gesturile tandre și surâsurile ce umpleau modesta bucătărie asemenea unei orchestre ce îmbie spectatorii celor mai mari scene de concerte, deduci rolul femeii ce veghează atent asupra omulețului firav. Încerci să faci un pas spre ele, să intri în jocul lor, dar un sunet ascuțit te oprește și te face să-ți fixezi privirea spre aragazul uzat, aglomerat de tăvi de fontă și ceramică, ce încălzea încăperea ascunsă în blocul rece de beton. Indicațiile de pe butoanele sale sunt de mult șterse, iar tăvile de turtă dulce ies din el parcă pe bandă rulantă.

Rămâi blocat pe loc, sunetul cuptorului devenind mult prea puternic pentru ca urechile tale să-l poată suporta, iar din reflex îți pui degetele în urechi și închizi ochii. Alarma își pierde din intensitate, devenind o șoaptă și, într-un final, un ecou într-o cameră goală, iar pe măsură ce deschizi ochii, te simți tot mai în siguranță în bucătăria primitoare.

Mirosul îmbietor de turtă dulce este înlocuit de mirosul ușor chimic de cerneală, iar râsetele molipsitoare sunt de mult stinse, în favoarea unui glas alert și ferm, aparținând unui bărbat. Cu ochii larg deschiși, ești așezat pe scaunul cu spătar de metal, lângă o fată la vârsta preadolescenței, ce stă cu bărbia așezată în palme cu coatele

aruncate în semn de protest pe masa acum ascunsă sub foile cu pătrățele mototolite, rupte sau mâzgălite haotic. În fața ei se află adolescentul din poză, acum la vârsta maturității, pierzându-și încet răbdarea încercând să îi explice șirurile interminabile de formule matematice fetei ce îl privește flegmatic. Și tu obișnuiai să te pierzi pe drumul complex spre soluția problemelor cu persoane care aveau prea multe mere sau pere pentru a avea ce face cu ele, sau în cele în care trebuia să despici firul în patru pentru a afla cine sunt, de fapt, x și y . Îi arunci o privire de compătimire copilului plictisit, iar ea îți răspunde fixându-te pe loc, colțurile gurii lăsându-se ușor în jos, adoptând o expresie greu de descifrat.

În acel moment, privind atent în ochii de culoarea cerului senin, realizezi pentru prima oară de ce te afli în bucătăria aceasta, ai cărei pereți se transformaseră din nou într-o nuanță de maro, de data asta asemănătoare cafelei cu lapte. Vrei să clatini din cap, să te ștergi la ochi sau să-i închizi pentru a te ascunde de adevăr dar, de această dată, nu mai poți să te refugiezi în poze, să te ascunzi în cotloanele amintirilor. Aici și acum trebuie să recunoști că imaginea proiectată în ochii fetei îți aparține ție, unui copil ce nu a mai găsit de mult un refugiu în bucătăria de acasă.

Reușești să scapi din vraja amintirilor și te trezești din nou în fața oglinzii ovale, care îți surprinde dezamăgirea. Fetița din poza pe care o țineai strâns la piept a crescut, iar bucătăria care a privit-o atent zâmbind, plângând la teme, sau dansând când nu o vedea nimeni nu mai e acum decât o cameră pe care o vizitează la fiecare sfârșit de săptămână. Încă are același breton și păr ondulat, dar acum ajunge la oglindă fără a se ridica pe vârfuri. Dacă ar putea ascunde mirosul bucătăriei de atunci într-o sticlă de parfum, l-ar lua cu ea peste tot și l-ar mirosi de câte ori ar vrea să se refugieze din nou în zilele petrecute în camera în care masa în familie era încă un obicei zilnic, să retrăiască zilele aglomerate dinaintea sărbătorilor de iarnă, în care făcea turtă dulce cu mama ei în încăperea care era pe atunci albă, sau chiar și zilele în care se lupta cu matematica alături de fratele său, între pereții care până în ziua de azi au rămas maronii.

Acum e mare, alte bucătării îi vor adăposti temerile, îi vor proteja secretele de vecinii curioși sau îi vor oferi inspirație pentru poveștile pe care le va citi mereu cu voce tare. Dar, indiferent de numărul de bucătării prin care o va purta viața, mereu o va vizita pe cea de acasă, chiar și din postura de musafir.

De prin inima bucătăriei

Bucătăria mea are suflet. Câteodată, un suflet iubitor. Alteori, ajunge să arate ca un complet dezastru. Dar acesta e un lucru complet normal pentru că, până la urmă, fiecare suflet preia caracteristicile gazdei sale și o tratează așa cum este tratat.

Atunci când intru în bucătărie, fiecare obiect are o personalitate a lui, cu calități și defecte. De exemplu, cuptorul meu mă ajută de fiecare dată să fac surprize dulci oamenilor pe care îi iubesc. Însă el iubește preparatele în felul lui: pe cele din dreapta le iubește prea puțin, în timp ce pe altele le iubește prea mult, mai ales pe cele din stânga spate. Cum ziceam, fiecare are defectele lui.

Dulapul rece din mijlocul camerei este nimeni altul decât frigiderul, partenerul perfect în combaterea foamei, dar în mod special, a plictiselii. Probabil este cel mai obosit dintre toți, brațul lui fiind tras încolo și înapoi de mai multe ori pe zi decât ar fi necesar.

Nici chiuveta sau buretele de spălat vase nu o duc mai bine. Muncesc de dimineața până seara și la final ajung să fie mai zbârcite ca lămâia uitată pe “farfuria de fructe”. Nu sunt mai deloc fructe pe ea, dar așa am ales să o păstrez, în amintirea mamei.

De fiecare dată când mă uit prin bucătărie, realizez cât de multe amintiri am adunat în ea. De la primele lecții de gătit de la mama mea, până la petrecerile cu prietenii, fiecare obiect din bucătărie are o poveste proprie și un loc special în inima mea.

Bucătăria și notificarea

Soarele apune și pătează cu razele sale chipul fetei așezate la masa din colț. Geamul șubred e deschis, iar zgomotele motoarelor agitate se izbesc de faianța îngălbenită de trecerea timpului. Pe jos sunt urme de noroi, iar în colțuri se adună mici grămăjoare de praf. Tânăra, abia întoarsă din vacanță, este prea obosită ca să se sinchisească să facă ordine. Bagajele sale stau înghesuite la intrare.

Mobila veche își dirijează propria simfonie, balamalele nu se pot abține să scârțâie. Lemnul este de mahon, având aceeași nuanță ca părul fetei, care se revarsă ca o cascadă pe umerii ei. Stă aplecată deasupra telefonului, cu mâinile tremurânde, iar lacrimile i se izbesc de ecran. Acestea suntacompaniate de sunetul picăturilor de apă care tot reușesc să evadeze din robinetul închis. Frigiderul produce zgomote în surdină, parcă chiorăind în dorința de a fi umplut. Este decorat cu poze și magneti aduși din diferite colțuri ale lumii, o istorie a experiențelor prin care tânăra a trecut. E cald, iar praful se ridică la orice mișcare. Aerul este înecăcios, o combinație de parfum ieftin, lalele și asfalt fierbinte. Bucătăria îngustă, zugrăvită în nuanțe de portocaliu și galben, pare să nu poată cuprinde toate trăirile fetei.

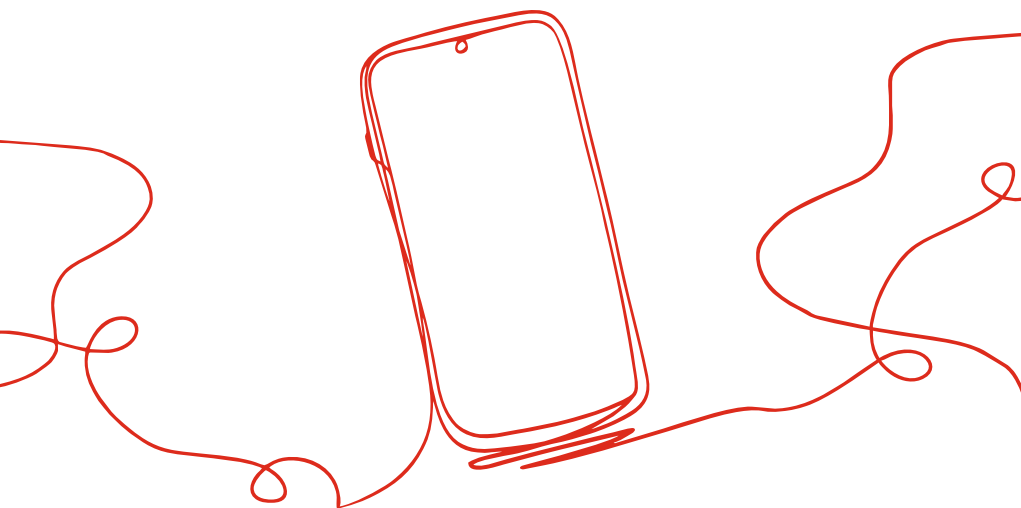
Ea își părăsește locul din colț, lăsând telefonul cu ecranul în jos pentru a nu fi distrasă. S-a întors din vacanță de patru zile. Era timpul să se ocupe și de curățenie. Poate că ar fi trebuit să își facă ordine și în sentimente, însă alege doar să se răzbune pe lalele primite în dar, aruncându-le în coșul de gunoi. Nu contează că încă nu s-au ofilit, unele lucruri se sfârșesc mai repede decât te-ai aștepta.

Începe să șteargă praful și îndepărtează pânzele de păianjen care au pus stăpânire pe colțurile încăperii. Când apucă coada măturii, ascunsă în debaraua minusculă de lângă masă, telefonul fetei începe să vibreze.

A primit o notificare. Rămâne pe loc, îi e frică să verifice de la cine e. Fărâma de speranță pe care o mai are se agită ca o molie în jurul unei lumini, însă îi e teamă să nu se ardă. Nu vrea să fie cuprinsă de dezamăgire.

Scapă mătura din mână și se apropie, pas cu pas, de masă. Parcă urmează să descopere un secret devastator, dar în cazul ei este vorba doar de o confirmare. Nu mai primise un semn de la ea de patru zile, din excursia care ar fi trebuit să le apropie, dar făcuse fix opusul. Își deschide telefonul, iar plânsul pune din nou stăpânire pe ea.

Limbile ceasului de pe perete continuă să se învârtă, fără a asculta nemulțumirile ei. Afară e deja întuneric, soarele s-a topit în linia orizontului, iar tânăra ar fi dat orice să i se topească și ei sentimentele.

La fel și totuși diferit

Geamul de la ușa camerei mele era portocaliu. Ba nu. Geamul de la ușa camerei mele era transparent. Portocaliu? De ce era portocaliu?

Mă dau jos din pat, cu ochii încă pișcați de somnul din care nu mă trezisem complet. Portocaliul ce pătrunde prin geamul ușii mă învelește pe măsură ce mă apropii. Uite soarele. Deschid ușa și o rază țintește spre ochii mei. Mă trezesc complet și mă uit din fața camerei mele spre bucătărie. Era învelită în această lumină portocalie a răsăritului. Mama și-a dorit mereu foarte multe geamuri în bucătărie, pentru a vedea în curte în timp ce gătește. Privesc în jurul meu. Văd plante aliniate în fața geamurilor, multe plante, unele din Lego. Parcă este o grădină botanică. Se scaldă și ele în soarele călduț al lunii martie, abia ce se dezmoțesc după gerul din februarie.

Dau drumul aparatului de cafea. Cât timp aștept să-mi pregătească ceașca de latte macchiato, mă uit afară prin geamurile înalte, peste dealurile ce apar în zare și la mașinile care trec pe drum. De sub ușa din stânga mea, de la cămară, vine un aer rece. Mi-a plăcut mereu să stau în bucătărie, să veghez. Vedeam totul de la acele geamuri: în ograda vecinilor, sus pe deal, unde cineva își construia o casă. Până și cerul părea mereu mai aproape când îl priveam din bucătărie.

Îmi iau cafeaua și mă îndrept spre barul la care iau micul dejun în fiecare dimineață. Mă așez pe scaunul înalt, sorbind încet din cafeaua cu lapte și caramel. Învăluită în liniștea deplină a dimineții și în razele portocalii, gândurile încep să mi se întoarcă spre alte dimineți, spre alte cafele, spre un alt timp.

Era aici, în bucătăria asta. De multe ori, la barul acesta. Nu obișnuiam să-mi beau cafeaua la prima oră a dimineții, dar în doi ani am învățat asta, de la el.

Își făcea mereu espresso într-o căniță mică, de porțelan. Nu își îndulcea niciodată cafeaua, dar mânca fursecuri lângă ea. Îmi amintesc cum găteam seara paste, în timp ce el stătea pe laptop, chiar aici la bar, pe scaunul pe care stau eu acum. În alte dăți pornea meciul, iar vocea comentatorilor răsună până în bucătărie. Eram fericiți, sau cel puțin asta credeam eu.

Dar timpul își are propriile legi. Nici nu mai țin minte dimineața în care ne-am băut ultima cafea împreună. Am uitat. Aș vrea să uit tot, să nu mai recunosc ceașca lui de cafea, să nu mai știu scaunul pe care stătea și ce fursecuri îi plăceau cel mai mult. Să nu mai văd ghivecele cu flori Lego pe care le făcusem împreună, printre cele cu florile adevărate.

Mă uit în jur. Bucătăria e aceeași, dar e diferită. Totul e la locul său, fiecare plantă, aparatul de cafea, dulapul cu fursecuri și cereale. Dar el nu mai e aici. Poate e mai bine așa.

Soarele era acum mai sus pe cer, iar lumina portocalie era mai blândă. Mă ridic și spăl ceașca, ștergând orice urmă a gândurilor mele. Viața merge înainte. Nu am cum să șterg amintirile cu el și nici nu cred că îmi doresc cu adevărat. Iubirile vin și pleacă, iar eu pot doar să sper că timpul va umple locul gol lăsat de el, din bucătărie.

Prin ruinele unei amintiri

Lacrimile reci ale petelor curgeau pe pereți. Picătură cu picătură, albul gresiei se transforma într-un câmp de luptă al unui război purtat de două armate rivale: el și bucătăria.

Învinsul? Cu siguranță trebuia să fie... el. Pe măsură ce înaintam în încăpere, făcându-mi loc printre cioburile farfuriilor sparte și tăieței uscați, știam că de acum încolo, învinșii aveau să se confrunte într-un nou război. Mă declaram învinsă furiei care puneă încet stăpânire pe mine. Așadar, dacă era să fiu bolnavă, chiar muribundă de furie, era un diagnostic pe care mi-l asumam.

Vedeam culori, cioburi, murdărie și urlete de disperare. Simțeam cum mobila de bucătărie stă să se scurgă și ea, alături de petele de pe pereți, pe podea. Picioarele au început să-mi tremure, iar gâtul îmi era uscat precum un deșert aflat în al treilea an de la ultima picătură de ploaie. Dar robinetul abia se întrezărea, subtil și sfios, de după mormanul de vase din chiuveta borțoasă și părea că așteaptă momentul perfect pentru a mă trăda cu o nouă secetă.

În tot acest haos, singurul care lipsea era el. Făptașul. O fi alunecat pe o coajă de banană și o fi aterizat direct undeva... departe de mine? O fi dorit să fugă de vină?

Am închis ochii, paradoxal, ca să pot vedea. M-am ridicat din pat, am mers în bucătărie și mi-am pus un pahar cu apă.

Palatul minții - memoria

El - fostul ei iubit

Bucătăria - mintea ei

Războiul fostului ei iubit cu mintea ei - manipulare

Locul unde timpul așteaptă

Încă și acum îmi mai aduc aminte de nopțile în care bunica îmi spunea aceeași poezie emoționantă, „Mama”, de George Coșbuc. Nu pentru că nu ar fi știut alta, ci pentru că de fiecare dată avea același impact. Șiroaie de lacrimi curgeau pe obrazul meu, tonul bunicii și imaginile create în mintea mea după versurile poeziei mă făceau să simt, să trăiesc durerea așteptării, dorul și dragostea fără margini a mamei care își chema fiul plecat departe.

În mintea mea, bucătăria în care mama îl aștepta pe George prindea contur. Imaginea era atât de vie, încât aproape simțeam că sunt acolo: o mamă singură, așteptând la masa întinsă, cu ochii fixați pe ușă, sperând să vadă silueta fiului întorcându-se acasă. Bucătăria unde mama aștepta devenise un loc sfânt în mintea mea. O încăpere mică, caldă, cu pereții îmbrăcați în ștergare cusute cu grijă, fiecare fir de ață spunând o poveste. Sub grindă atârnav linguri din lemn, aliniate cuminiți, martore mute ale multor mese pregătite cu dragoste.

Într-un colț, soba veche trosnea domol, răspândind o căldură blândă. Flăcările își desenau umbre pe podea, iar pe sobă fierbea o oală mare, de lut, din care se ridica aburi groși, purtând aroma pâinii proaspăt coapte. În mijlocul camerei trona masa din lemn masiv, cu muchii rotunjite de vreme, pe care mama așezase două blide. Întotdeauna două. Pe celălalt loc, așternutul de pânză rămânea neatins. Deasupra mesei, o lampă de petrol arunca o lumină galbenă, moale, care făcea întreaga încăpere să pară desprinsă din alt timp, un timp care nu se grăbea să treacă, ci rămânea acolo, prins între mirosul de pâine caldă și dorul nerostit.

Mama își frământa mâinile pe șorț, privind spre ușă cu ochi obosiți. Poate că astăzi... poate că în seara asta...

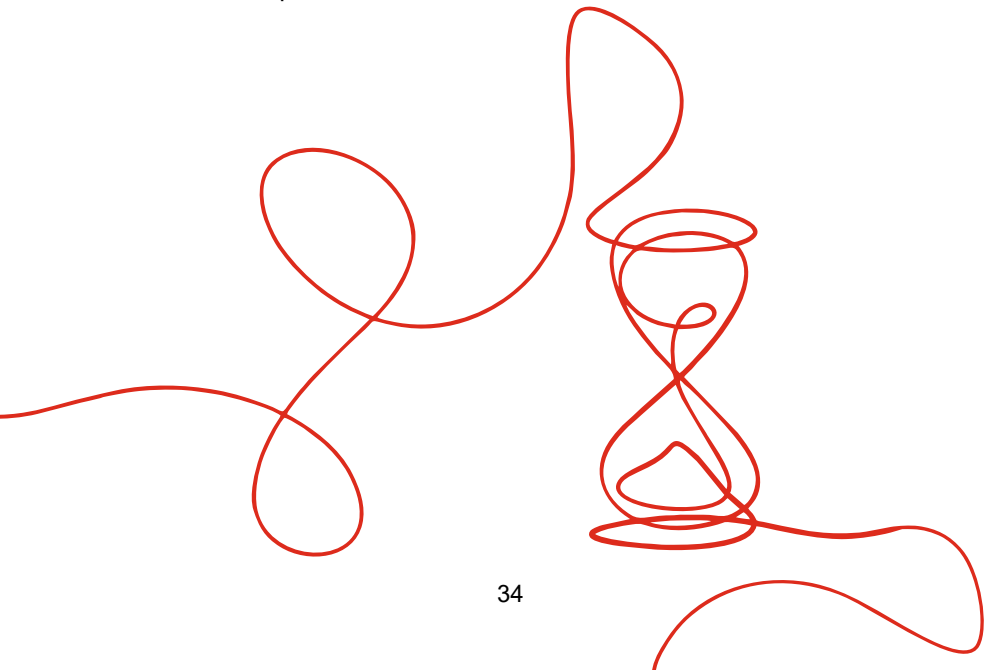
Așteptarea devenise parte din bucătărie, se strecurase în crăpăturile mesei, în mirosul pâinii, în foșnetul perdelei care se mișca ușor sub suflul vântului de afară.

- Bunico, de ce pune două blide, dacă e doar ea? am întrebat într-o seară, pe când bunica îmi recita din nou versurile pe care le știam deja pe de rost.

Bunica a tăcut o clipă, apoi a zâmbit ușor.

- Pentru că o bucătărie nu e întreagă dacă cineva lipsește. Trebuie să fie cineva care să-l aștepte.

Atunci nu am înțeles. Eram doar un copil fermecat de poezia spusă. Dar acum, când închid ochii, revăd bucătăria aceea. Simt căldura sobei, aud trosnetul lemnului, văd lumina lămpii jucând pe pereți. Și știu că, în fiecare bucătărie unde cineva așteaptă, timpul își încetinește pașii. Pentru că o bucătărie adevărată nu este doar un loc unde se gătește. Este un loc unde dorul prinde formă, unde un blid gol poate spune mai multe decât o mie de cuvinte, unde dragoste nu se stinge, ci rămâne acolo, caldă, ca pâinea abia scoasă din cuptor.

Arome care spun „acasă”

Bucătăria e locul în care se nasc povești, se combină arome și mirosuri ce rămân întipărite în memorie. O văd pe mama, o femeie simplă, trecută de 50 de ani, obosită de viață, durere și muncă. Stă lângă aragaz, îmbrăcată în haine lejere și, cu o lingură de lemn și multă dragoste, amestecă într-o oală veche, primită drept zestre de la bunica. Mie mi se pare că acea oală nu își mai are locul în casă, însă pentru ea înseamnă gusturi, amintiri și o poveste frumoasă.

O îmbinare de arome umple încăperea, arome care spun: acasă. Mirosul se îmbină perfect cu cel al cafelei proaspăt măcinată. Lângă mama e un frigider înalt, vechi, dar plin de magneți, poze și abțibilduri care-mi amintesc de copilărie. Pe blatul mare de bucătărie stau așezate un aparat de cafea și un cuptor cu microunde, care servește mai degrabă ca suport pentru ziare și facturi. Tot pe acel blat se zărește o boabă de cafea și câteva firimituri de pâine, uitate de azi-dimineață. Jos, pe covorul vechi și demodat, stă un câine blănos și plin de viață, cerșind o bucată de carne. În stânga mea, chiuveța e plină de farfurii murdare, tocite de vreme și câni adunate în grabă.

Dincolo de ușa grădinii se întinde un loc pustiu, plin de brusturi, loc în care familia mea nu mai calcă de multă vreme. În bucătăria mea, timpul pare că stă în loc.

Bucătăria cu suflet

Bucătăria cu suflet e cea mai frumoasă bucătărie din lume. Dacă nu o știți, hai să v-o prezint puțin...

Era ultima sâmbătă în bucătăria cu suflet, care vibra de viață, iar dulapurile, vopsite parcă ieri în nuanțe de albastru senin și galben, precum o câmpie scăldată în lumina apusului, făceau parte din inima casei. Pereții vopșiți în galben pastel șopteau povești despre dimineți leneșe și seri care încălzeau sufletul bucătăriei. Geamul maiestuos, care inunda casa cu lumină caldă toată ziua, deschidea o priveliște plină de viață: părculețul pentru copii, care spunea în fiecare zi altă poveste, era ca un tărâm ce ne arăta alte răsete și alți exploratori ce alergau neobosiți printre leagăne și tobogane.

Obişnuiam să privesc afară și să-mi imaginez că, pentru o clipă, mai sunt și eu acolo, copilul care explora lumea cu aceeași curiozitate și lipsă de griji. Eram, pentru o secundă, un copil în părculeț, pe care mama îl striga de la geam să-i arunce o sticlă cu apă, ca mai apoi să poată continua jocul de-a copilăria. Ce mă trezea de fiecare dată din acest basm era orhideea mamei de pe pervazul alb al geamului, floarea ei preferată. Petalele fragile, dar sofisticate, pictate parcă manual cu pete discrete de mov, cu frunzele lucioase de un verde profund, emanau un parfum subtil, care se dezvăluia doar celor care știau cum să se apropie. Aroma orhideei mă teleporta în diminețile răcoroase de vară, în care doar cristalele matinale și razele de soare apăreau timide la geam.

Masa mare și impunătoare din mijlocul bucătăriei aduna familia în fiecare seară în jurul ei, în special în serile de sâmbătă, când părinții mei pregăteau cina cu grijă și dragoste. De data aceasta, bucătăria era îmbrăcată cu mireasma unei tarte cu mere caramelizate, în care merele se îmbinau, ca piesele de puzzle, cu notele dulci și intense

ale caramelului. Pe sub masă, se vedeau doar doi ochișori mici, ce urmăreau vigilent mișcările noastre și un botic mic, dar curios, prins în transa miresmelor acaparatoare din bucătărie.

În acea sâmbătă, însă, atmosfera avea o notă aparte, precum o furtună de emoții ce avea să deschidă un nou capitol. Deși zâmbetele și râsetele nu lipseau, în spatele fiecăruia se ascundea o umbră statornică de melancolie. Bagajele de pe holul din fața bucătăriei, plasele pline de caserole și borcane de-ale bunicii pregătite cu dor și dragoste erau martorii tăcuți ai unei schimbări inevitabile: trebuia să las în urmă bucătăria cu suflet, în speranța că voi găsi alta. Dar eu știam că alta nu există, pentru că oamenii fac sufletul. Așadar, ce mai aveam de făcut?

Fiecare mișcare era încetinită și simțeam cum fiecare moment devenea o amintire în mintea mea. Prezentul se scurgea ca nisipul dintr-o clepsidră, parcă prea grăbit. În spatele zâmbetelor, toți știam că, odată ce soarele va răsări mâine dimineață, iar ușa bucătăriei se va închide, nimic nu va mai fi la fel.

„Acesta este cercul vieții” îmi repetau părinții mei, deși vedeam lacrimile ce stăteau să cadă pe obrajii lor fierbinți, simțind cum dorul de casă mă învăluia din ce în ce mai tare.

Știam că voi fi bine în cele din urmă, dar nu cunoșteam încă prețul...

Ce rămâne când timpul pleacă

Bucătăria Mariei este luminată de două geamuri: unul cu rame albe din lemn, acoperit de o perdea cu flori din dantelă, prin care pătrunde lumina dimineții dinspre răsărit și unul care permite razelor de după amiază să pătrundă în încăpere. Intrând în bucătărie, în partea stângă, e o chiuveță gri, aproape lipită de aragazul de aceeași culoare. În cuptor se rumenește un cozonac cu nucă, ajuns acolo după o muncă asiduă a Violetei, mama Mariei.

Cozonacul este una dintre specialitățile ei și un motiv în plus pentru care Ștefan, bărbatul familiei, o iubește atât de mult. Când era mică, Maria își dorea să facă un cozonac la fel de bun ca al mamei sale, dar până acum, în cei 29 de ani de viață, nu a reușit.

Blatul de bucătărie, crem cu linii maro, stă față în față cu ușa de la intrare și parcă spune în șoaptă povestea unei crime care abia s-a petrecut. Făina împrăștiată, cristalele de zahăr și miezul de nucă au fost victimele.

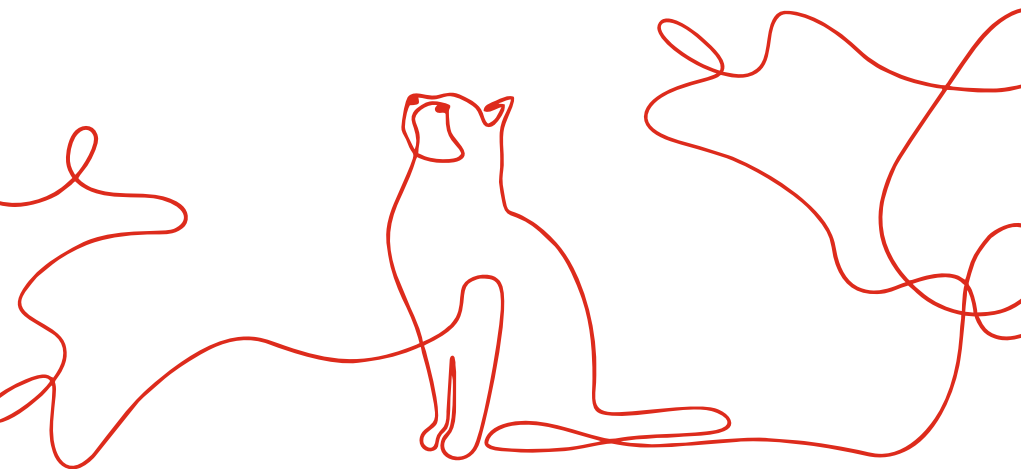
Ștefan, un bărbat de 55 de ani, cu părul grizonat și urme de riduri în colțul ochilor, stă pe scaunul vișiniu din lemn masiv și așteaptă, cu nerăbdarea unui copil, să audă sunetul care anunță că s-a copt cozonacul. Lângă el, Maria radiază de fericirea de a fi acasă. Încă din clasa a noua a fost nevoită să plece departe pentru studii, iar de atunci, parcă niciodată nu e suficient timpul petrecut acasă. Vine o dată pe lună și stă câte două zile, timp în care e nedezlipită de părinții ei, dar și de Bruno, un ghem de blană pe post de motan, pe care familia îl are de un deceniu.

Maria seamănă leit cu tatăl ei: de la privire, răs, temperament, până la trăsături fizice, cum ar fi înălțimea. Violeta nu le seamănă din punctul acesta de vedere, iar timpul parcă a uitat să treacă peste ea.

Are același păr lung și blond, ochi verzi, nasul încovoiat și trupul zvelt, ca atunci când a cunoscut-o soțul ei.

Deși părinții ei au același suflet tânăr, iar bucătăria e inundată de același miros din copilărie, Maria știe că timpul trece. Se teme că într-o zi, când va ajunge acasă, Bruno nu va mai fi de găsit, iar mama ei nu va mai avea putere să frământa aluatul de cozonac. Se teme că nu va reuși să le ofere părinților săi măcar jumătate din ce au făcut pentru ea. Se teme că ea nu va mai ști cine e dacă nu îi va mai avea pe ei.

Nimic nu e mai efemer decât clipa de acum, dar paradoxal, nimic nu poate fi mai veșnic decât ea. Totul depinde de noi, însă, cum alegem să ne-o petrecem: bucurându-ne de absolut tot ce avem în prezent sau plângând de tristețe după ce a fost și de teamă pentru ce va fi, prinși undeva între trecut și viitor.

Spațiul conexiunilor umane

Bucătăria, acel loc în care începutul zilelor prindea culoare, acel spațiu unde, prin ferestrele perfect poziționate, lumina dimineții ne găsea pe toți împreună. Era un sanctuar al simțurilor: aromele îmbietoare ale cafelei abia făcute pluteau în aer, pâinea proaspăt coaptă își elibera parfumul cald, iar zumzetul conversațiilor dimineții completa atmosfera de confort și siguranță. Florile proaspete, așezate perfect în centrul mesei, completau decorul memorabil. Razele pătrunzătoare ale soarelui cădeau asupra coșului de fructe, toate acestea făcând din bucătărie locul ideal pentru începutul unei zile perfecte. Timp de o viață întreagă, am asociat acest loc cu bunăstarea și împlinirea.

Ceea ce am realizat ulterior a fost că nu bucătăria era motivul acestor sentimente, ci oamenii care se aflau în ea. Pe măsură ce am înaintat în vârstă, cafeaua nu mai avea același gust, pentru că mama nu mai era acolo să o facă. Sora mea mai mare rupsesese orice legătură cu familia acum mulți ani. Tatăl meu s-a recăsătorit și a părăsit locuința. În acea dimineață am realizat că sunt singur. Razele soarelui nu mai pătrundeau la fel prin ferestrele bucătăriei, apetitul de altădată dispăruse de o bună perioadă de timp, coșul cu fructe devenise un simplu coș, iar sunetul frigiderului părea singurul meu companion. Am început să trec prin această încăpere fără să îi acord atenția cuvenită. Ceea ce pentru mine fusese cândva locul ideal pentru fiecare început de zi, se transformase acum într-o simplă încăpere, rece și lipsită de viață.

Totul s-a schimbat în momentul în care sora mea s-a întors. Cu emoție sfâșietoare și teamă, am deschis ușa. Spre surprinderea mea, nu venise singură. În spatele ei, două perechi de ochi mici și albaștri au năvălit în casă, aducând cu ei o energie nouă și vibrantă. Bucătăria, care odinioară era rece și lipsită de suflet, s-a transformat într-un loc plin de căldură și energie.

Ferestrele mari, care înainte păreau doar niște deschideri în perete, acum captau razele soarelui și le împrăștiau peste masa plină de zâmbete. De atunci, sora mea a început să vină în fiecare weekend cu fiicele ei, vizitele lor oferind din nou viață casei mele.

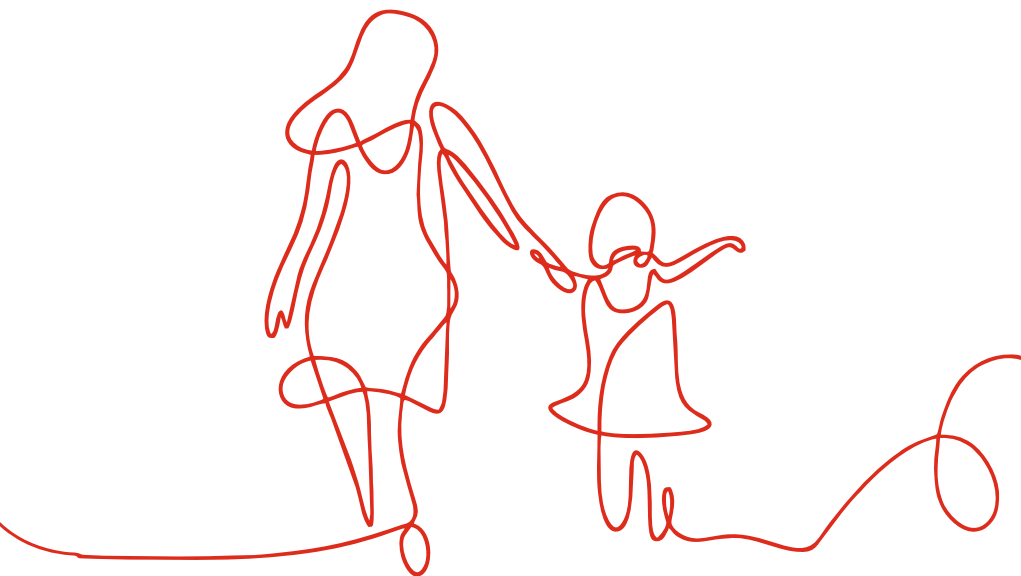
Treptat, bucătăria a început să se umple de zgomote plăcute: tacâmuri care se atingeau ușor, șoapte și râsete, pași mici și energici care alergau de colo-colo. Mirosurile s-au diversificat, nu mai era doar aroma simplă a cafelei de dimineață, ci și parfumul proaspăt al pâinii coapte, dulceața fructelor tăiate și aroma îmbietoare a ciocolatei calde pentru cei mici. Spațiul de pe pereți, odinioară gol și impersonal, s-a umplut cu desene colorate, magneți de frigider din locuri vizitate împreună și fotografii care surprindeau momentele prețioase. Plantele de pe pervaz au prins viață, îngrijite cu atenție și dragoste, transformând bucătăria într-un loc vibrant și plin de prospețime.

Rutina de dimineață nu mai era un act mecanic și solitar. Acum devenise un dans al familiei: unul pregătea micul dejun, altul aranja masa, iar cei mici participau cu entuziasmul specific vârstei lor. Chiar și momentele de dezordine, un pahar răsturnat sau câteva firimituri împrăștiate, adăugau autenticitate și farmec acestui spațiu reînviat. Seara, când cei mici adormeau, bucătăria devenea un *safe place* al conversațiilor sincere și profunde. La lumina blândă a unei lămpi, cu o ceașcă de ceai fierbinte în mâini, împărtășeam gânduri, planuri și visuri. Era uimitor cum același spațiu care odinioară reflecta singurătatea mea, acum devenise o oglindă a bogăției relațiilor umane.

Am înțeles că bucătăria nu este doar un loc pentru prepararea hranei, ci un spațiu sacru al conexiunilor. Nu obiectele scumpe sau electrocasnicele moderne dau valoare acestui spațiu, ci oamenii care îl populează, conversațiile purtate, râsetele împărtășite și momentele prețioase trăite împreună. În liniștea serii, privind în jur la transformarea acestui spațiu, am realizat că bucătăria este, de fapt, o metaforă a vieții însăși. Poate fi rece și lipsită de sens când suntem singuri, poate fi vibrantă și plină de semnificație când este populată de cei pe care îi iubim.

Lecția pe care am învățat-o este simplă, dar profundă: nu spațiile în sine, ci oamenii din ele sunt cei care aduc bucurie și sens în viața noastră.

Fiecare masă luată împreună, fiecare conversație purtată în jurul mesei din bucătărie, fiecare moment de comuniune devine o piatră de temelie în construirea unei vieți împlinite. Pentru că, la sfârșitul zilei, nu contează cât de frumoasă sau modernă este bucătăria ta, ci cât de plină este de iubire și de cei dragi ție.

Operațiunea Pancakes

Urcând scările blocului proaspăt renovat, atât de proaspăt încât podeaua e încă pătată pe alocuri cu vopsea crem, iar în aer persistă mirosul sufocant de lavabil de slabă calitate, ajung în fața ușii apartamentului. O deschid, mă descalț și îmi pun papucii în fața oglinzii negre care acoperă tot peretele din fața bucătăriei.

După un drum lung de cinci ore cu trenul, primul meu instinct e să mănânc ceva. Sunt lihnită, mai ales după ce, în gară, am mâncat ultimele produse rămase la standul de „Fornetti”, care au fost mai uscate decât deșertul Sahara. Așa că mă îndrept spre camera mea preferată din apartament ca să mă bucur de orezul cu legume pregătit de mama, al cărui miros m-a izbit de cum am intrat.

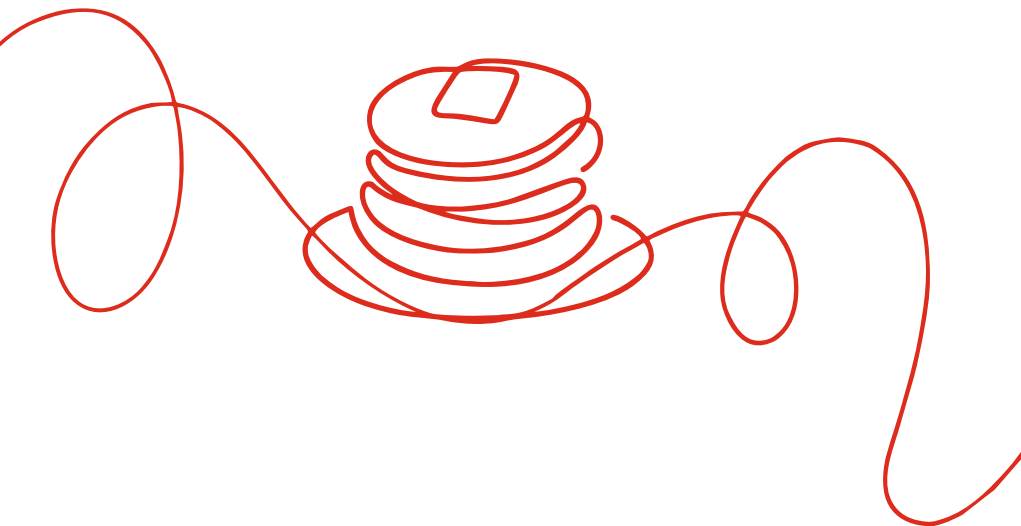
Intru în încăpere și simt că ceva s-a schimbat, dar nu-mi dau seama ce. Tablourile cu mine de la grădiniță sunt încă pe peretele din dreapta, iar frigiderul e la locul lui, plin de magneți din călătoriile mele preferate: unul din Ankara, unde am învățat să înot, altul din Croația, unde am făcut pentru prima oară parasailing, câteva din Londra, unde am fost la primul concert One Direction. Cana mea preferată, cea cu Hannah Montana, primită de la străbunicul meu fix cu o zi înainte să moară, e încă la loc de cinste.

În timp ce încercam să-mi dau seama ce e diferit, aud pași în spatele meu, apoi simt niște mânuțe mici și reci ca gheața cuprinzându-mi șoldurile. Ela, verișoara mea mai mică, apare în fața mea cu un buchet cât ea de mare, de trandafiri roz. Era persoana pe care o iubeam cel mai mult, deși n-am cunoscut-o o bună parte din viață, fiind adoptată dintr-un centru de plasament la vârsta de trei ani. De atunci, Ela nu se mai dezlipise de mine, parcă ar fi fost lipită cu Super Glue. După pupicii de rigoare, ne-am așezat la masă și am mâncat. Dar, copil fiind, Ela a cerut și ceva dulce. Așa a început operațiunea „Pancakes”.

Deși nu mă pricep deloc la gătit, am decis să iau rolul de verișoară în serios și să nu o dezamăgesc. În zece minute, bucătăria arăta ca după o explozie. Totul era alb: blatul vișiniu-cenușiu devenise ca varul, iar masa era acoperită de făină.

După ce am șters cât de bine am putut, ca mama să nu leșine când vede dezastrul, am trecut la etapa a doua: prăjirea clătitorilor. Aici, Ela a fost de mare ajutor. Apoi a urmat partea cu umplutul clătitorilor. Parfumul de trandafiri se amesteca acum cu mirosul dulce al clătitorilor. Bucătăria devenise o adevărată patiserie.

După o oră de muncă, clătitorile au fost gata. Doar că... gustul nu era deloc ce ne așteptam. Fuseseră, probabil, cele mai sărate clătite din lume. Nu-mi amintesc să fi turnat toată sarea din Marea Neagră în compoziție, dar exact așa au ieșit.

Bucătăria amintirilor

De multe ori, în momentele mai dificile ale vieții, cauți să evadezi din strâmtoarea acestora prin intermediul unor amintiri plăcute, prin căutarea unui timp, a unor locuri sau persoane de care îți aduci aminte cu drag și emoție. Dacă pentru Marcel Proust punctul de pornire în această evadare temporală era dat de o brișă sau o madlenă, al cărei gust generează rememorarea unor scene plăcute din copilărie, pentru mine, mirosul de pâine caldă, cozonaci și plăcinte, purtat din bucătăria bunicii, este poarta spre cele mai frumoase momente ale trecutului. Acel spațiu, plin de căldură și dragoste, nu era doar o bucătărie, ci universul magic al copilăriei mele, locul în care fiecare aromă spunea o poveste și fiecare clipă devenea o amintire prețioasă.

Parcă revăd și acum, cu emoție, bucătăria în stil tradițional a bunicii, locul în care ne adunam cu drag toată familia, la gura sobei care emana atâta dragoste, familiaritate și căldură. Încă de când intrai în bucătăria mare și luminoasă, erai întâmpinat de mirosul îmbietor al diverselor feluri de mâncare, dar mai ales al pâinii proaspete din cuptorul încins al bunicii, care te făcea să te simți cu adevărat acasă. Pereții erau vopsiți într-o nuanță caldă de crem, care îți trezea un sentiment de liniște și pace. Pe pereți, în loc de tablouri, bunicul și bunica atârnaseră vase de ceramică cu motive florale, fiecare purtând amprenta timpului. Printre ele erau înghesuite și câteva linguri de lemn bine șlefuite, iar la loc de cinste, deasupra lor, se găseau câteva spice de grâu legate cu o panglică roșie, simbol al belșugului. Sub lumina caldă a lămpii, toate acestea dădeau bucătăriei un farmec aparte.

Lângă fereastră trona masa de lemn masiv, pe care chiar bunicul o făcuse cu mâinile lui, și care era locul în care ne așezam cu nerăbdare, de oriunde veneam, așteptând bucatele gustoase ale bunicii. Pe masă era așezat mereu un ștergar, cu motive tradiționale și un canceu plin cu apă rece, adusă din fântână.

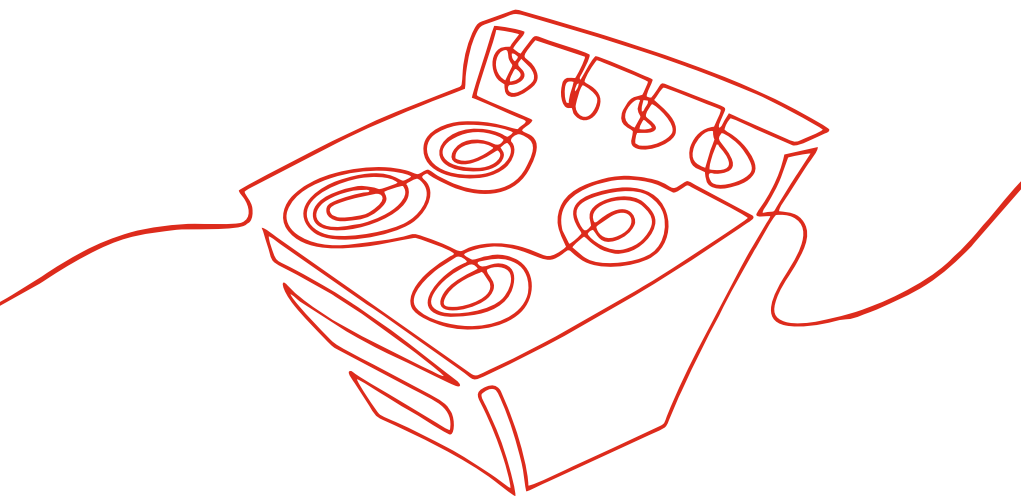
Singurele scaune din bucătărie erau două taburete mici, meșterite de bunicul, ambele așezate lângă cuptor, deoarece în jurul mesei nu se găseau scaune obișnuite, ci doar un colțar mai vechi, specific altei perioade. Bunicul îl prefera fără îndoială, spunând mereu că doar așa are loc toată familia, fără înghesuială. În dreapta mesei era așezat singurul dulap din toată bucătăria, unul vechi, cu uși de care îmi aduc și acum aminte la cât de tare scârțâiau la fiecare deschidere. Acolo erau puse toate: de la furculițe, la lingurițe și până la oale, fiecare având mereu același loc, așezate cu grijă de bunica, chiar dacă dulapul părea adesea mult prea plin.

Însă nu pot uita imaginea acestei bucătării, mai ales de sărbătorile de Paște, atunci când, pentru prima dată, am încercat să gătesc alături de bunica. Eram tipul de copil care se învârtea mereu curios prin bucătărie și bunica m-a anunțat, privindu-mă cu încredere, că sunt destul de mare să pot prepara și eu un cozonac. M-am așezat lângă ea pe scaunul de lângă cuptor și am urmărit atentă explicațiile bunicii legate de modul în care cozonacii trebuie umpluți cu nucă, stafide și rahat. Bunica a făcut primul cozonac, l-a copt, după care a venit și rândul meu. Plină de emoție, am reușit cu puțin ajutor să umplu și să rulez cozonacul. Fericită, l-am băgat la cuptor și m-am așezat pe scaun, pentru a urmări cum acesta se coace. Bunicul m-a strigat însă de afară, deoarece mă căutau prietenele mele, așa că am ieșit să le spun ce bucătăreasă grozavă sunt și ne-am luat la povești.

Nu am realizat cât timp a trecut, însă, din bucătărie a început să iasă un miros înecăcios. S-a ars. Am alergat într-un suflet dar, din nefericire, era prea târziu. Cozonacul meu se făcuse aproape scrum, iar din cuptor nu înceta să iasă un fum negru. Am început să plâng însă bunica, venită de afară într-un suflet, m-a mângâiat și mi-a spus că vom face alt cozonac. Ne-am apucat din nou de lucru, deși eu încă aveam lacrimi în ochi. De data asta cozonacul a ieșit perfect: rumen, moale și pufos. Când i-am văzut pe bunicul și bunica zâmbind și spunându-mi că sunt cea mai bună gospodină, m-am simțit copleșită de fericire și mândrie. Cel mai de preț dar al acelei zile nu a fost cozonacul, ci lecția pe care mi-a oferit-o bunica:

„Greșelile sunt pașii către învățare.” Mi-a explicat cu blândețe că orice eșec este, de fapt, o oportunitate de a crește și de a deveni mai bun. Atunci, în căldura acelui loc, am înțeles ce înseamnă cu adevărat dragostea bunicilor.

Bucătăria lor a rămas pentru mine mai mult decât un simplu loc, fiind un colț de suflet, un spațiu în care ne adunăm cu toții și poveștile se împletesc cu aromele îmbietoare și gustul bucatelor pregătite cu dragoste. Este un univers aparte, unde tradiția și rețetele transmise din generație în generație se îmbrățișează cu amintiri prețioase. Și toate acestea le port cu mine, ca pe o comoară neprețuită care mă va însoți mereu.

Dragostea se măsoară în clătite

În bucătăria bunicii, timpul parcă avea altă răbdare. Această încăpere mare, văruiată în culoarea verde, avea un miros pe care nu pot să-l mai regăsesc nicăieri. Era un amestec de mobilă veche, bătută de vreme, de sobă încinsă și dulceață de caise. Piese de mobilier, deși vechi, aveau o structură aparte, înaltă și din lemn masiv, de ziceai că păstrau în ele povești trecute. Lângă acestea se afla masa de o mărime medie, acoperită cu o față de masă albă, ușor îngălbenită, la care stăteam cumințică.

Fiind primăvară, priveam pe geamurile mari. Vizavi de masă era grădina din spatele casei, unde se aflau caișii, aceiași copaci din care au fost culese fructele pentru dulceața groasă și lipicioasă pe care bunica o scotea din pivniță. Nu era prea cald, deși soba ardea în colț. Din pivniță venea un aer răcoros care se amesteca cu mirosul de aluat și lemne de foc.

Stăteam cuminte la masă, așa cum îmi spusese mereu bunica. Îmi bălângăneam picioarele pe sub scaun și îmi sprijineam bărbia în palme, urmărindu-i fiecare mișcare. Purta halatul ei de vară, dintr-un material subțire, probabil bumbac, cu nasturi albi de sus până jos. Se mișca încet, dar sigur, cu gesturi obișnuite, dar pline de o grijă pe care n-o înțelegeam pe atunci.

Aluatul, amestecat atent într-un castron de ceramică, curgea în tigaie. Tigaia era neagră, arsă pe margini de la atâta gătit, iar clătitele începeau să prindă culoare, formând cercuri perfecte. Mirosul lor îmi făcea gura apă, iar sunetul aluatului, sfârâind ușor în tigaia încinsă, acoperea tot zgomotul vântului de afară. Clătitele de pe sobă ieșeau mereu subțiri, moi, cu marginile ușor crocante. Dulceața de caise se întindea pe ele într-un strat gros, iar aroma dulce-acrișoară îmi rămânea pe degete, pe buze, în amintire.

Fiecare înghițitură avea gustul copilăriei, al verilor fără griji, al dimineților târzii în bucătăria luminată de soarele blând care intra prin geam.

În timp ce mă străduiam să tai clătita cu cuțitul și furculița, așa cum am fost învățată, auzeam prin fereastra deschisă găinile cotcodăcind prin curte iar, undeva mai departe, cocoșul anunța ora exactă. Bucătăria avea o liniște aparte, un fel de tihnă care făcea ca fiecare moment să pară mai lung, mai cald, mai plin. La un moment dat, un gând îmi trece prin minte: dacă bunica n-ar mai fi aici să-mi facă clătitele? Mă opresc din mâncat și o privesc. Mâinile ei ridate întorc încă o clătită, iar ochii ei calzi mă privesc cu un zâmbet. Îmi spuneam în cap că vreau să învăț să gătesc și eu clătite...

În ziua aceea, pentru prima dată, am ținut polonicul în mână și am turnat aluatul în tigaie. Prima mea clătită a ieșit strâmbă și cam groasă, dar bunica a râs și mi-a spus că e perfectă. Atunci am înțeles că unele lucruri trebuie învățate la timp, că oamenii nu stau lângă noi pentru totdeauna, dar amintirile, gusturile și lecțiile lor rămân. Astăzi, când fac clătite, soba nu mai e acolo și nici bucătăria luminoasă cu ferestre spre livadă. Dar tigaia bunicii încă există, iar mirosul de aluat copt și dulceață de caise mă poartă mereu înapoi, acolo unde timpul avea răbdare, iar dragostea se măsoara în clătite calde și mâini care te învățau să le faci.

Comoara și bogățiile ei

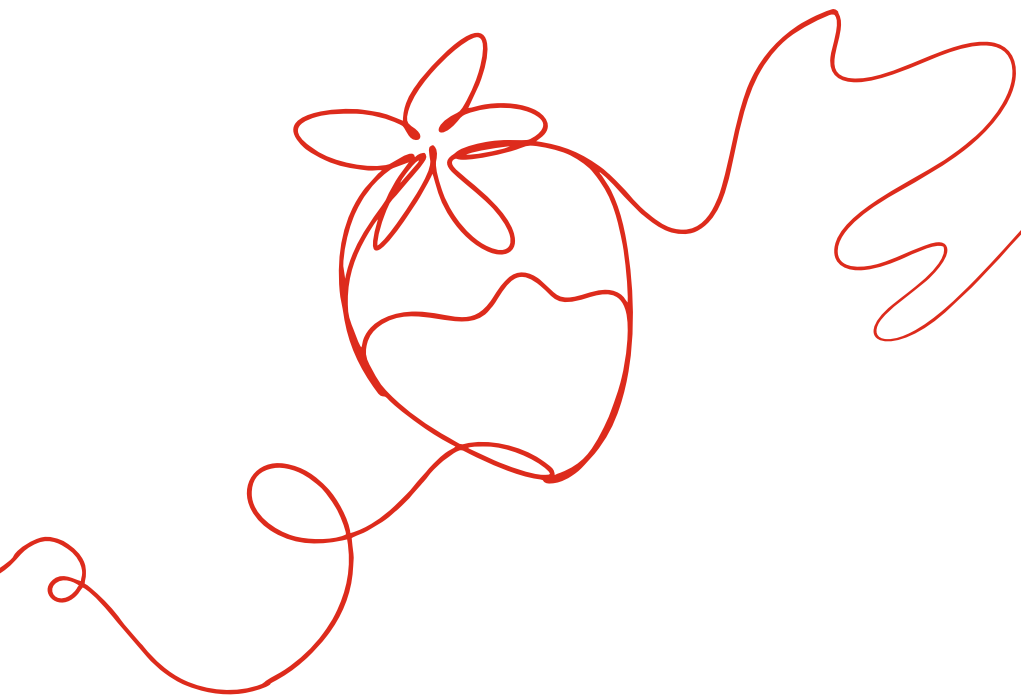
Bucătăria de vară a bunicii mele este locul în care tradițiile și obiceiurile familiei se păstrează și se transmit mai departe, din generație în generație. Deși e doar o încăpere mică din casa bunicii, bucătăria de vară a găzduit de-a lungul timpului povești nenumărate și a avut roluri surprinzător de diverse. De la străbunicii mei, care adunau acolo, în fiecare sfârșit de săptămână, întregul sat, transformând-o într-o cârciumă unde se discutau toate legendele locului, unele bine cunoscute, altele uitate și până la locașul de suflet și camera plină de viață și farmec care a devenit scena celor mai frumoase amintiri ale copilăriei mele. E fascinant cum un spațiu atât de mic poate însemna atât de mult?

Din poveștile despre copilăria ei, pe care mi le-a împărtășit în verile petrecute împreună, am înțeles că bunica mea este un adevărat ghid în călătoria mea prin viață, o comoară de înțelepciune și iubire, care împărtășește mereu din bogăția ei.

Bucătăria și-a păstrat identitatea, rămânând, mai bine de jumătate de secol, la fel. În ciuda micilor ajustări ale pereților crăpați de timp și de vreme și ale acoperișului învechit, cu țigle ruginite și șarpante, îngălbenite de soare, au rămas suficiente elemente care te transpun într-o altă epocă. Ferestrele mici și prăfuite, ușa din lemn masiv, grea, mobilierul uzat și învechit, toate aceste elemente spun la rândul lor o poveste.

Acest spațiu este mai mult decât poveștile pe care le aduce cu el, este un loc în care am petrecut atât de mult timp cu „Lola”, cum îi spuneam eu bunicii când eram mică. Un loc în care, pe lângă gătitul platourilor tradiționale și a diverselor delicatese inventate, am învățat de la bunica ce este viața și cât de important e să ne bucurăm de momentele simple, care ne fac să ne simțim cu adevărat împliniți și fericiți.

De la mireasma de pâine proaspăt scoasă din cuptor, până la gustul magic al gemului de căpșuni făcut alături de ea, bucătăria de vară a bunicii mele este locul în care îmi încarc și astăzi bateriile pentru a putea face față încercărilor vieții. Este mai mult decât o poveste a unei bucătării oarecare, este povestea care m-a învățat ce este binele și ce este răul, despre cât de important e timpul alături de cei dragi.

Bucătăria mea din viitor

Nici acum nu-mi vine să cred că asta e bucătăria mea. Dacă mi-ar fi spus cineva acum câțiva ani că o să am un apartament în Monaco, la etajul doisprezece, cu vedere directă spre faimosul viraj în ac de păr, locul ăla unde orice șofer trebuie să frâneze brusc ca să nu ajungă în parapet, aș fi râs și aș fi zis „Mai lasă-mă că am visat și eu asta aseară!”.

Dar uite-mă aici, cu un espresso fierbinte în mână, uitându-mă cum trec mașinile de curse sub geamul meu și bucurându-mă puțin, recunosc, când l-am văzut pe Verstappen ratând ușor curba la primul practice. Am zâmbit mulțumită și am mai sorbit din cafea. Nu-i nimic personal, dar vreau să mai câștige și altcineva cursele.

Poate vă întrebați cum arată, totuși, bucătăria. Bucătăria mea e... cum să zic... locul unde tehnologia s-a combinat cu visul unui simplu fan obsedat de Formula 1 și a ieșit ceva spectaculos. Blatul de lucru e atât de lucios încât îmi reflectă cearcănele dimineții mai bine ca oglinda din baie. Toate aparatele sunt smart, uneori (de cele mai multe ori) mai deștepte decât mine.

Pe fierbătorul de apă, de exemplu, l-am numit Lando. Îi mai spun Landito când vreau să îl alint. Apăs un buton și, în câteva secunde, e gata ceaiul, de parcă s-ar grăbi la startul unei curse. Mai ratează uneori startul, dar nu mă supăr pe el. Plita are un buton roșu, pe care scrie overtake, care îi dublează puterea. Adică, dacă vrei să faci o friptură, o termini în maxim 5 minute. Dar nu recomand asta. Am pierdut o tigaie scumpă așa.

Dimineța, îmi pregătesc cafeaua la espressorul meu McLaren. Îi pun apă și cafea proaspăt rășnită, apăs pe butonul ERS și, în 10 secunde, am o cafea care te face să vezi stele. O beau lângă geam, în timp ce privesc cum echipele își scot monoposturile pentru warm-up.

Frigiderul este și el unul smart, echipat cu un roboțel AI care vorbește. Greșeala celor care l-au făcut a fost că mi-au dat posibilitatea să îi aleg ce voce aș vrea să aibă. Normal că am ales vocea lui Charles Leclerc. La un moment dat, a încercat să-mi dea sugestii culinare în franceză, dar i-am scos rapid update-ul.

Cel mai tare moment e duminica de cursă. În timp ce alții stau înghesuiți pe iahturi, eu îmi fac pizza în propria bucătărie. Întind aluatul, arunc mozzarella pe blat de parcă aș arunca un volan după un abandon și bag pizza în cuptorul care, evident, se cheamă Safety Car. Are un mod special, yellow flag, care oprește coacerea dacă te-ai dus pe TikTok și ai uitat de ea.

Dar partea care îmi place cel mai mult? Pot găti și comenta cursa în același timp. Cursa din Monaco trece fix prin fața apartamentului meu. Uneori, e așa de aproape că am impresia că aud pilotul cum oftează când trebuie să încetinească brusc la curba aia. Anul trecut, aproape am scăpat bolul cu aluat pe jos când l-am văzut pe Sainz depășindu-l pe Verstappen. Am urlat atât de tare încât a pornit alarma de la hotă.

Și mai e ceva. Oricât de multă tehnologie aș avea în bucătăria asta, pe raftul din dreapta e și acum lingura de lemn pe care am folosit-o prima dată când am făcut cozonaci cu mama. Nu face nimic spectaculos, dar când o privesc, îmi amintesc că, înainte să existe asemenea tehnologii cum există acum și să visez la apartamente în Monaco, visam doar să fac un tort care să nu se lase la mijloc.

Marmură, aur și așteptări deșarte

Un hol mare și luminos, în care parcă problemele exterioare nu existau. Aranjamente florale la baza geamurilor frumos înrămate, din care răsăreau niște superbe pedestale pe care erau așezate fel de fel de statuete, reprezentând diferite zeități ale Greciei antice. Podeaua de marmură parcă nesfârșită, în antiteză cu tavanul pictat într-un albastru cald, reprezentând cerul la apus.

Cu toate acestea, ne aflăm într-un hol, deci nu putem rămâne. Rolul acestuia este doar de a ne conduce către destinație, nu de a rămâne ancorați în frumusețea lui. Nu vreau să mă întorc, așa că merg înainte, spre o ușă grandioasă, aurie, plină de sculpturi în stil baroc, impunătoare și încărcate de semnificații pe care nu am apucat să le analizez, fiind prea curios de frumusețile ce mă așteptau dincolo de acest portal.

Deseori, mintea creează așteptări mult prea înalte pentru evenimentele ce urmează să se întâmple. Poate ați crede că următoarea cameră era ceva atât de spectaculos, încât nici mintea mea, în cel mai adânc delir al său, nu și-ar fi putut închipui o asemenea încăpere. Dacă acesta este cazul, greșiți complet. Ajung într-o cameră încețoșată, nu văd absolut nimic din cauza norului de praf care tocmai s-a ridicat de la primul meu pas. Îmi duc încet antebrațul la nas. Nu mai pot suporta mirosul asfixiant de praf, combinat cu un iz grotesc de carne în stare de putrefacție. Mă întorc în acel nor de praf și încerc să plec, dar ușa dispăruse. Unicul mod de a ieși era, probabil, prin cealaltă parte a încăperii.

Încet, norul de praf se risipește și îmi dau seama că mă aflu într-o bucătărie învechită, în care curățenia era doar un vis îndepărtat. Podeaua lipicioasă îmi încetinea pașii, iar luminile din lampadarele sparte pâlpâiau slab. Deja amețit de ceea ce văd în jur, mă prăbușesc pe nsula din mijlocul încăperii, un bloc mare de marmură

care, poate la un moment dat, mi-ar fi plăcut. Acum însă, era doar o stâncă rece, acoperită cu un lichid care se prelingea pe podea. Mă uit la mâinile mele pătate și constat că lichidul acela lipicios nu e altceva decât sânge, aflat într-un stadiu avansat de coagulare.

Șocul pune stăpânire pe mintea mea, picioarele mi se înmoaie și cad pe spate, cu ochii ațintiți spre tavan. Nu-mi vine să cred, un candelabru de câteva tone se îndreaptă cu viteză spre mine. Reușesc să mă feresc, dar brusc o durere acerbă îmi cuprinde întreg corpul. Eu am scăpat, dar mâna mea stângă nu. Mă uit înspre ea și văd pielea spintecată, plină de cioburi. Prin tot acel vișiniu, observ albul osului, rupt în zeci de bucăți. Lacrimile îmi inundă ochii, iar urlul de durere pare că sparge geamurile holului, auzindu-se doar sunetul de sticlă spartă, dar nu din bucătăria în care mă aflam.

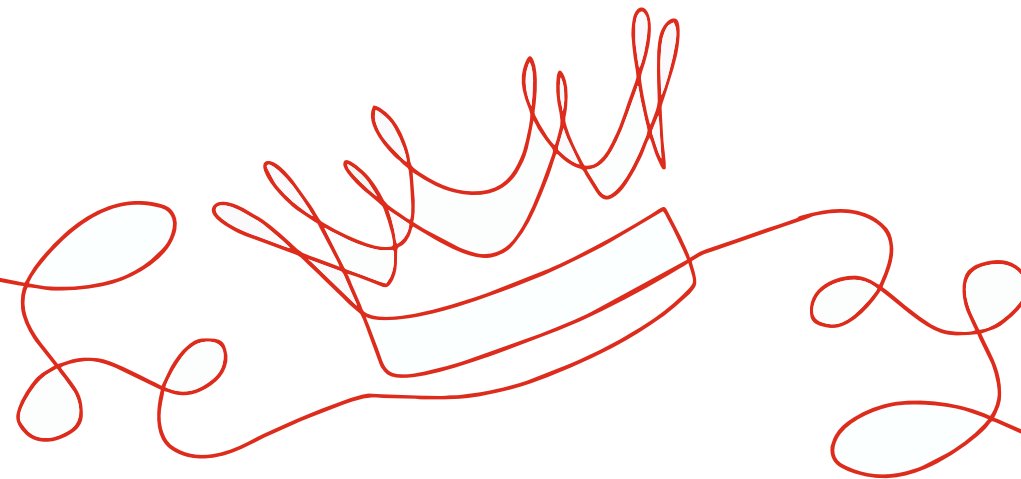
Ce să fac? Înfășor mâna într-un tricou și mă ridic, îndreptându-mă spre peretele din dreapta. Acolo găsesc blatul unde era așezată chiuveta, plină de o smoală neagră, aproape revărsându-se. Mirosul înțepător de fermentație și de putregai era de nedescris. Aragazul încă arzând, accentua starea de disconfort, cu sunetul pe care-l făcea gazul. Curiozitatea e prea mare și deschid cuptorul. Nu reușesc să fac doi pași în spate și mă împiedic. Cad pe spate, lovindu-mă cu capul de insula masivă din mijlocul încăperii. Se face liniște. Parcă totul dispare, iar eu îmi pierd cunoștința.

Timpul trece. Lumea exterioară își continuă viața, iar eu, cu mâna distrusă și ceafa în sânge, zac pe o podea lipicioasă și rece, ca într-o transă. Poate au trecut zile, poate săptămâni, sau poate luni, sau chiar minute. Îmi deschid ochii și îmi dau seama că șobolanii vii din cuptor sunt motivul căzăturii mele anterioare. Dar, uitându-mă mai bine la ei, acum prezența lor mă liniștește. Nu mai sunt singur.

Sângele de pe podeaua lipicioasă, amestecat cu praful, creează niște modele ce seamănă cu fulgii de nea, fiecare fascinant în felul său. Privesc blatul ca un ecosistem neînțeles, pe care l-am judecat prea aspru. Ai zice că sunt nebun. Oare eu chiar cred asta sau doar încerc să mă mint singur că locul unde mă aflui nu e atât de rău?

În adâncul meu știu că nu am puterea să traversez întreaga bucătărie pentru a ajunge pe cealaltă parte.

Poate acesta e finalul și doar mă complac în dezastrul din jurul meu, poate e doar o încercare și cândva mă voi ridica de pe podeaua rece și voi înainta spre lumină. Poate va veni cineva și-mi va întinde mâna salvatoare. Ce e cert este că pe ușa poleită cu aur, de la intrare, sigur erau sculptate avertismente. Dar, orbit de sclipirea aurului și de așteptările pe care mintea mi le-a creat, le-am ignorat și am făcut acel prim pas... iar apoi ați văzut ce a urmat.

Nu suficient încât

În serile transpirate de febra orașului, în care tăcerea era acoperită de claxoanele și înjurăturile șoferilor blocați în trafic, mă regăseam stând cu picioarele sprijinite de pervazul crăpat al ferestrei mici din bucătărie. Vopseaua era cojită, iar lemnul zgâriat păstra memoria tuturor serilor în care mă pierdusem privind asfințitul de soare. Bucătăria era inundată într-o lumină portocalie, așteptând ca cele din urmă suflări toride ale zilei să mângâie pentru o ultimă oară conturul dulapurilor vechi, înainte de a le uita în întuneric.

În ciuda ferestrei deschise, aerul din bucătărie se simțea asemeni unor mâini mari strânse în jurul gâtului. Fumul unei țigări lăsate să ardă de una singură acoperea intenția pereților vechi de a respira măcar puțin din răcoarea serii. Sticlele goale stăteau lângă perete, parcă așteptând la rând momentul în care cuiva i se va face milă de ele și le va duce afară. La fiecare adiere de vânt, se clătinau și se loveau ușor unele de altele, însă nu suficient de tare încât să se răstoarne.

În bucătărie erau multe lucruri care se puteau măsura în această unitate de măsură „nu suficient încât”. Câte o picătură de apă cădea din robinetul ruginit o dată la câteva secunde, însă nu suficient de des încât să fie reparat. Colțul din stânga al camerei se simțea rece și umed, îngreunat de un miros de mucegai care te obosea, dar care nu era suficient de puternic încât să te îmbolnăvească. Scaunele erau ca niște leagăne abandonate: aveau picioarele inegale, iar scârțâitul lor devenise un sunet atât de obișnuit încât nici nu îl mai auzeam.

A fost un refugiu, un spațiu în care m-am pierdut mereu printre detalii. Astăzi, mulți ani mai târziu, chiar dacă bucătăria e alta, amintirea arde ca o rană nevindecată.

Bucătăria viitorului vs Bucătăria clasică

Bucătăria din viitor, așa cum mi-o imaginez, nu mai seamănă cu niciuna de acum. Este o încăpere aproape robotică, cu suprafețe lucioase care își pot modifica culoarea și forma printr-o simplă apăsare de buton. Luminile sunt reglate automat în funcție de momentul zilei, iar pereții au un finisaj care se adaptează în funcție de dispoziția persoanelor din încăpere.

În mijlocul bucătăriei se află un dispozitiv care arată ca o masă rotundă de sticlă, pe care se pot așeza diferite ingrediente. Dar, spre deosebire de orice masă de gătit cunoscută până atunci, aceasta are capacitatea de a crea preparate de una singură. Tot ce trebuie să faci este să așezi pe masă ingredientele pe care le ai la îndemână, iar sistemul le transformă instantaneu în preparate gata de servit. Dacă ai o bucată de carne, câteva legume și un strop de mirodenii, robotul le prelucrează într-un fel de tocăniță de pui, în doar câteva minute. Nu este nevoie de hote care să absoarbă mirosurile, nu există grăsimi care să-ți secuiască energia și nici nu este necesar să înveți vreo rețetă. Totul este calculat cu precizie.

Într-o zi, o tânără pe nume Mara se afla în bucătăria „perfectă”. Era un loc în care nu existau obstacole. Mara a pus pe masă câteva ingrediente: roșii, busuioc, ulei de măsline și o bucată de carne de pui. În câteva momente, un sos de roșii cu busuioc și carne era pregătit pentru a fi servit.

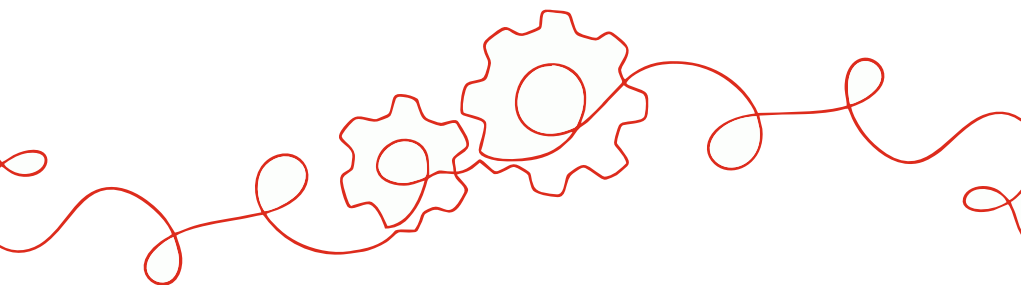
Dar, pe măsură ce timpul trecea, Mara a început să simtă un gol, un fel de neliniște în interiorul ei. În jurul ei, totul părea prea ușor. Mâncarea era gata într-o clipă, fără efort din partea ei. Nu mai exista acea magie a gătitului sau conexiune profundă cu ingredientele. În loc să frământa aluatul, să simtă mirosul pâinii care se cocea lent în cuptor, Mara se simțea doar ca un simplu spectator al unui proces care părea a fi lipsit de mister.

Aceasta ridică ochii și privi la unul dintre roboții care se ocupau cu spălatul vaselor. Acesta se deplasa ușor, fără niciun sunet, și spăla perfect fiecare farfurie sau pahar, dar nu părea să existe vreo legătură între el și munca pe care o făcea. Erau doar obiecte, executând ordine, fără pasiune sau dorința de a îmbunătăți rezultatul. „Aș fi vrut să știu cum e să gătesc cu adevărat”, gândi Mara. Nu toate momentele trebuie să fie perfecte.

Gătitul nu este despre a obține un preparat perfect în câteva secunde, ci despre procesul în sine: alegerea ingredientelor, experimentarea cu gusturi și mirosuri, greșeli și reușite. Sătulă de „perfecțiunea” în care trăia de câțiva ani, Mara a decis să facă o schimbare. S-a ridicat de la masă și a dezactivat orice formă de tehnologie mult prea avansată din bucătărie, lăsând în urma ei o bucătărie simplă, fără roboți care să gătească în locul ei și fără sisteme care modifică lumina sau designul mobilei.

Câteva ore mai târziu, Mara stătea în bucătăria ei, obosită, dar mulțumită, privind cu mândrie pâinea pe care tocmai o pusese în cuptor. Erau momente simple, dar esențiale, clipe în care își regăsise legătura cu mâncarea și cu procesul de creație. Bucătăria nu mai era doar un loc al eficienței și al tehnologiei, ci devenise un spațiu al autodescoveririi și al relaxării.

Într-un final, Mara a înțeles că tehnologia poate aduce multe îmbunătățiri, dar adevărata satisfacție vine din imperfecțiunile procesului.

Aromele dimineții

Ora opt dimineața. Îmi opresc alarma, mă ridic din pat și merg direct spre bucătărie. Pătrund într-o încăpere alungită, care te duce cu gândul la vagonul unui tren. Aceasta este bucătăria mea. Fiecare parte din acest spațiu are propria poveste. Aici se gătește, se mănâncă, se învață, se povestește, uneori se râde, alteori se varsă lacrimi.

Pășesc grăbită spre capătul încăperii, deschid geamul, iar aerul curat și dulce, înmiresmat de florile de liliac, pătrunde înăuntru. Razele soarelui se preling pe un petic de gresie, iar Tom, motanul meu, se repede spre acest petic, îmbăindu-se în lumina caldă a soarelui. Îl privesc, zâmbesc, apoi iau o gură de aer proaspăt și simt cum mă trezesc la realitate.

Din sufragerie se aud câțiva pași mărunți care se îndreaptă spre bucătărie. Este prietena mea. Trece pe lângă frigiderul imens, plin de poze, magneți și amintiri, se apropie de bufet și începe să prepare cafea pentru amândouă. Aroma cafelei cuprinde acum întreaga bucătărie.

Pe partea dreaptă se află o masă mare din lemn de stejar, iar de jur împrejurul ei, patru scaune elegante din imitație de piele de un vișiniu intens. Ne așezăm la masă, savurându-ne cafeaua în liniște.

Bucătăria mea este mai mult decât un loc în care se gătește, este un spațiu magic în care se creează și se împărtășesc momente unice alături de cei dragi.

Un suflet tânăr

Sună alarma de incendiu. Simt cum sunetul provocat de sirenă îmi pătrunde adânc în timpane și devine insuportabil. Aproape instantaneu, din reflex, îmi duc ambele mâini la urechi, încercând să opresc zgomotul din a pătrunde mai adânc. Fața mi se încruntă și ochii mi se încleștează. Un moment, două, trei... gata, s-a oprit.

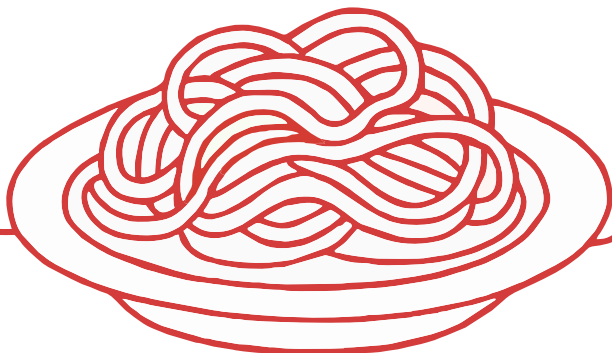
Toți își continuă activitatea de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Ei bine, până la urmă, nu e nimic neobișnuit pentru un loc ca acesta. Aproape zilnic, alarma de incendiu se declanșează pe holurile Căminului nr. 1 din Hașdeu. O fi fumul de la tigaia cu cartofi prăjiți ce stă lângă a mea, e de vină hota care nu prea funcționează sau, pur și simplu, alarma e defectă? E mai greu pentru boboci să înțeleagă de ce alarma sună zilnic. Noi, studenții de anul 2, suntem prea bine obișnuiți cu ea ca să ne mai speriem câtuși de puțin.

Încerc să aprind ochiul care a mai rămas liber din cele șase funcționale. Pun cratița cu apă și aștept să fiarbă ca să pot adăuga pastele. În timp ce aștept, aud cum două fete discută despre Sergiu. Nu, nu îl cunosc nici eu. Fără să vreau, am aflat doar că e verișorul unuia dintre prietenii fetei mai blonde și că i-a dat mesaj. Zâmbea, era entuziasmată și puțin confuză, întrebând cum să-i răspundă. Tot fără să vreau, mi-a scăpat și mie un zâmbet pe sub nas și-mi zic: ah, iubirea de la 20 de ani. Nu mă înțelegeți greșit, nu sunt un suflet bătrân, dar, deși am și eu 20 de ani, tot mi se pare atât de... de specială. Intensitatea din sufletul tânăr, necopt, flacăra care arde tare, tare de tot, dramatismul cu care se simte fiecare mesaj livrat de cinci ore, fără nici măcar un seen în schimb.

E gălăgie în jurul meu, bucătăria se umple la această oră. Toți vor să-și gătească o cină rapidă după o zi întreagă de alergat între seminare, cumpărături și spălătorie.

Nu mă mai deranjează aglomerația, nici măcar nu o mai simt ca o lipsă de intimitate, așa cum mă plângeam la început. Creierul meu s-a adaptat la realitatea vieții de student în care mă aflu deja de un an și jumătate. Am învățat să mă detașez de toți și de toate din jurul meu. Ok, mai puțin de cojile de ceapă aruncate pe jos, lângă coșul de gunoi.

Apa îmi fierbe și dă pe afară. Nici nu am observat. M-am pierdut scriindu-mi gândurile în notițele telefonului.

Arta conviețuirii

Nu e cea mai mică încăpere posibilă, dar spațiul de mișcare e totuși limitat. Toată mobila e înghesuită pe peretele din stânga: dulapuri suspendate, ale căror uși nu se închid niciodată complet. Chiuveta, aflată pe peretele opus, e plină ochi de vase murdare, iar frigiderul de alături are ușa acoperită de magneti cu mesaje clișeice și vederi din diverse zone turistice. În partea dreaptă, stau aragazul și o masă cu două scaune, unde, de obicei, nu mănâncă nimeni.

La prima vedere, bucătăria pare nefolosită, dar dacă privești cu atenție, petele de pe aragaz și urmele de sos de roșii de pe masă trădează adevărul: cineva nu prea știe să strângă după el. Sau după ea. Singurul detaliu care aduce un strop de viață e aerul curat ce pătrunde prin geamul larg deschis, făcând perdelele cu flori să danseze în voie.

Este un spațiu modest, dar suficient pentru trei persoane. Doar că nu-i întotdeauna ușor să împarți același spațiu cu alți oameni, mai ales dacă fiecare are o personalitate total diferită. Te întrebi, poate, cum au ajuns două fete și un băiat să împartă aceeași locuință. Răspunsul e simplu: nevoia. Chiriile sunt scumpe, iar compromisurile inevitabile. Totuși, când colega de la camera 1 uită constant să strângă după ea, lăsând în urmă dezordine și indiferență, ceilalți doi colegi, de la camerele 2 și 3, ar da orice să-și poată face bagajele și să plece.

Discuții peste discuții, situația s-a mai ameliorat, dar este greu să schimbi obiceiurile cuiva. După mai multe observații, fata de la camera 1 a dezvoltat o atitudine defensivă față de ceilalți colegi. Rareori mai rostește altceva decât un „bună” monosilabic, aruncat fără chef.

Astăzi, fata de la camera 3 ajunge mai devreme acasă, iar fundul chiuvetei, care este baza unei construcții de vreo cinci, șase vase nu

se mai vede absolut deloc. Nu e o priveliște tocmai frumoasă, însă chiar la fix, prințesa a avut nevoie de lingura din vârful turnului. Un simplu „și vasele?” aruncat de colega de la camera 3 a făcut-o pe fata de la 1 să se scuze în grabă, într-un mod destul de fals, și să dezmembreze turnul.

La urma urmei, și ceilalți doi colegi ai ei aveau nevoie de „cărămizi” pentru a-și construi răbdarea. O răbdare care dispare puțin câte puțin când astfel de peisaje te întâmpină după o zi lungă de muncă.

Bucătărie de colț

Bucătăria mea e spațiul viselor și al dorinței oarbe. Bucătăriile altora aud tragedii cotidiene și basme ale tinereții, dar bucătăria mea nu aude decât poveștile mele, ca amintire perpetuă că tinerețea mea e sihastră.

Bucătăria mea e ring de dans și magazin de dulciuri. E mai rece în octombrie decât în decembrie, fiindcă, în vremea lui Minus, căldura vine cu porția. Trei dulapuri (lemn de fag, oranj bizar) suspendă mici plăceri: cești de ceai și borcane de la mama. Bucătăria mamei e mai spațioasă fiindcă acum are cu un omuleț în minus care să povestească alegorii pop-culturale și politică la masă. Masa mea e și birou și bibliotecă. În bucătărie am o carte-ornament-artefact: glosar culinar franțuzesc. Chiar am luat-o din Franța, Paris, în toamna lui 24 și a costat douăzeci de euro și are două kilograme. Stă lângă plita mea cu doi ochișori. Pe plită e o roșie mare. E o oală. E fruct. E legumă. E ce vreau eu să fie.

Dulapurile nesuspendate, în vis, ascund vase, vase, vase și cartofi. Frigiderul e mărunț, gri-crom, infestat de magneți cu Mona Lisa din del Prado și doze de Cola. Am un airfryer vechi, cumpărat de bunicul meu, care acum nu mai e. Nu zic Dumnezeu să-l ierte. La bunicul nu are ce ierta.

Ce mai am? Mai am bureți. Un espresso. Un device care bate laptele ca să mă simt mai bine dimineața. Am funduri de lemn furate de la mama. Voi le ziceți funduri de lemn? Toți le știm sub alte nume.

Pe dulap, ca să rupă vraja, am un ceas deșteptător. Mi l-a dat prietenul meu, Victor, care iubește cărțile și voluntariatul. L-am primit fiindcă sunt un voluntar conștiincios. Am pungi frumoase de decor, primite din țări străine. Singurul meu regret e că bucătăria mea nu izolează fonic.

Vecinul meu are o iubită și iubita sa are o voce iritantă. Îmi infestează sihăstria.

Bucătăria mea e zarvă de oale și oază de ceai.

Bucătăria mea e expoziție de dureri.

Bucătăria mea e o dilemă circulară.

Bucătăria mea nu ține morală.

Bucătăria mea nu cunoaște un fir narativ.

Bucătăria mea e ce vreau eu să fie și bucătăria ta e la fel.

Doresc tuturor bucătării fericite!

„Contribuția științifică a acestui volum rezidă în aplicarea practică și ilustrarea conceptului de storytelling în contextul educațional și al creativității studentești. Prin solicitarea studenților de a explora bucătăria ca punct de plecare narativ, cartea demonstrează cum un spațiu comun poate deveni o sursă inepuizabilă de narațiuni personale, emoționale și cu semnificație universală.”

Lect. dr. Maria Mustătea

„Volumul reunește texte scrise de studenți aflați la început de drum, care, prin tehnici de storytelling, reușesc să surprindă cu autenticitate și sensibilitate trăiri complexe și experiențe profund umane. Născute în cadrul orelor de seminar, aceste povestiri scurte surprind cu sensibilitate și talent un spațiu aparent obișnuit, dar profund încărcat de semnificații: bucătăria. Cartea impresionează nu doar prin tematica aleasă, ci și prin prezentarea sa vizuală originală.”

Lect. dr. Julia Szabolcs

„O carte despre depozite vii, cu dulapuri și sertare atât de pline de momente, încât abia se mai închid. Aici, timpul se așează în straturi de făină și fiecare urmă păstrează amintirea celor care au trecut, au iubit, au crescut. În aceste pagini, bucătăria este o cameră de ecou, unde trecutul fierbe la foc mic.”

Carmen-Maria Moldovan

„Bucătăria mea păstrează râsete risipite printre aburii meselor târzii, în timp ce a ta își ascunde șoaptele în sertarul cu pungi. Poate că, în bucătăria lui, cineva îl așteaptă cu o masă condimentată cu dor și iubire, pe când a ei n-a mai fost atinsă de zile întregi. Fie că este vorba de bucătăria noastră, a voastră sau a lor, cei patru pereți ai încăperilor din acest volum împletesc povești de viață cusute cu fir roșu.”

Diana-Elena Văsuț

